

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

van 19 juni 2018 met nummer RvVb/A/1718/1008
in de zaak met rolnummer 1617/RvVb/0279/SA

Verzoekende partijen

1. de heer **Philip DE SWAEF**
2. mevrouw **Melissa MERTENS**
3. de heer **Robrecht DE TROETSEL**
4. de heer **Garry GORUS**
5. de heer **Guy VELDEMAN**

vertegenwoordigd door advocaat Bruno VAN CAUWENBERGHE
met woonplaatskeuze op het kantoor te 9230 Wetteren,
Kapellendries 8

Verwerende partij

de deputatie van de provincieraad van **OOST-VLAANDEREN**

Tussenkommende partij

de heer **Dirk BLINDEMAN**

vertegenwoordigd door advocaat Bram DE SMET
met woonplaatskeuze op het kantoor te 9100 Sint-Niklaas,
Vijfstraten 57

I. BESTREDEN BESLISSING

De verzoekende partijen vorderen met een aangetekende brief van 21 december 2016 de schorsing van de tenuitvoerlegging en de vernietiging van de beslissing van de verwerende partij van 20 oktober 2016.

De verwerende partij heeft het administratief beroep van de verzoekende partijen tegen de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de stad Dendermonde van 6 juni 2016 niet ingewilligd.

De verwerende partij heeft aan de tussenkommende partij een stedenbouwkundige vergunning verleend voor het bouwen van een rundveestal met een overdekte mestvaalt en het regulariseren van grachtoverwelvingen op een perceel gelegen te 9200 Dendermonde (Appels), Rijckelstraat, met als kadastrale omschrijving tweede afdeling, sectie A, nummers 0212, 0214F en 0214G.

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

1.

De tussenkomende partij verzoekt met een aangetekende brief van 7 maart 2017 om in de procedure tot schorsing en vernietiging tussen te komen.

De voorzitter van de Raad verleent de tussenkomende partij met een beschikking van 20 maart 2017 toelating om in de debatten tussen te komen.

2.

De Raad verwerpt met een arrest van 23 mei 2017 met nummer RvVb/S/1617/0873 de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing.

De verzoekende partijen dienen tijdig een verzoek tot voortzetting in.

3.

De verwerende partij dient een antwoordnota en het administratief dossier in. De tussenkomende partij dient een schriftelijke uiteenzetting in. De verzoekende partijen dienen een wederantwoordnota in. De verwerende partij dient geen laatste nota in. De tussenkomende partij dient een laatste schriftelijke uiteenzetting in.

De kamervoorzitter behandelt de vordering tot vernietiging op de openbare zitting van 24 april 2018.

Advocaat Bruno VAN CAUWENBERGH voert het woord voor de verzoekende partijen. Mevrouw Leen LIPPEVELDE voert het woord voor de verwerende partij. Advocaat Bram DE SMET voert het woord voor de tussenkomende partij.

4.

Het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (DBRC-decreet) en het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (Procedurebesluit) zijn toegepast. De artikelen 37 en 38 DBRC-decreet zijn van toepassing zoals gewijzigd door het decreet van 9 december 2016.

III. FEITEN

Voor het volledige feitenrelaas verwijst de Raad naar het arrest van 23 mei 2017 met nummer RvVb/S/1617/0873.

Van belang voor de beslechting van onderhavig dossier zijn volgende feitelijke gegevens.

1.

Op 6 juli 2015 levert het college van burgemeester en schepenen van de stad Dendermonde een positief stedenbouwkundig attest af aan de tussenkomende partij.

2.

De tussenkomende partij dient op 3 februari 2016 bij het college van burgemeester en schepenen van de stad Dendermonde een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor *“het bouwen van een rundveestal met een overdekte mestvaalt”* en *“het regulariseren van grachtoverwelvingen”* op de percelen gelegen te 9200 Dendermonde (Appels), Rijckelstraat, tweede afdeling, sectie A, nummers 212, 214g, 214f.

De percelen liggen volgens de bestemmingsvoorschriften van het gewestplan ‘Dendermonde’, vastgesteld met koninklijk besluit van 7 november 1978 in landschappelijk waardevol agrarisch gebied.

Tijdens het openbaar onderzoek, georganiseerd van 11 maart tot en met 9 april 2016, dienen de verzoekende partijen een bezwaarschrift in.

Het departement Landbouw en Visserij adviseert op 11 april 2016 ongunstig.

Het college van burgemeester en schepenen verleent op 6 juni 2016 een stedenbouwkundige vergunning aan de tussenkomende partij.

Tegen deze beslissing tekenen de verzoekende partijen, met uitzondering van de tweede verzoekende partij, op 27 juni 2016 administratief beroep aan bij de verwerende partij.

De leidend ambtenaar van het departement Ruimte Vlaanderen tekent op 8 juli 2016 administratief beroep aan bij de verwerende partij.

De provinciale stedenbouwkundige ambtenaar adviseert in zijn verslag van 25 augustus 2016 om de beroepen in te willigen en de stedenbouwkundige vergunning te weigeren. Hij adviseert:

“ ...

De juridische aspecten

(...)

De voorliggende aanvraag beoogt het bouwen van een rundveestal met een overdekte mestvaalt en het regulariseren van grachtoverwelvingen.

De aanvraag heeft aldus betrekking op de inplanting van een nieuwe landbouwbedrijfszetel in landschappelijk waardevol agrarisch gebied.

Voor wat betreft de overeenstemming met de voorschriften van het geldend gewestplan, dient een dubbele toets gemaakt te worden: is het in overeenstemming met de agrarische bestemming en is het in overeenstemming met de landschappelijke waardevolle bestemming.

Het agrarisch gebied is bestemd voor de landbouw, en alle werken en handelingen die nuttig of nodig zijn voor de landbouwbedrijfsvoering van landbouwbedrijven zijn er toegelaten.

Een nieuwe inplanting zoals hier aangevraagd, m.n. het opstarten van een nieuwe bedrijfseconomische activiteit in de landbouwsector op een onbebouwd perceel, kan slechts worden aanvaard voor volwaardige agrarische bedrijven.

In het verweerschrift wordt aangegeven dat de aanvrager landbouwer in bijberoep is. De aanvrager beschikt over 45 runderen en 24 schapen en wenst de veestapel op te trekken tot 100 runderen. In het kader van deze uitbreiding wenst de aanvrager zich te herlokalisieren op een nieuwe locatie los van enige bestaande bebouwing.

Het departement Landbouw en Visserij oordeelde dat dit een onvolwaardig landbouwbedrijf betreft omdat de aanvrager geen landbouwer in hoofdberoep is en dit niet aanvaardbaar is als nieuwe inplanting vanuit landbouwkundig standpunt. Dit standpunt wordt bijgetreden: een nieuwe inplanting wordt bij voorkeur voorbehouden voor aanvragers die deze in hoofdberoep plannen uit te baten.

Er dient geconcludeerd dat niet kan worden aangetoond dat er momenteel sprake is van een volwaardig bedrijf. De aanvraag doorstaat vooralsnog de agrarische toets niet. Voor de uitoefening van hobbylandbouw of landbouw in bijberoep dient bij voorkeur gebruik gemaakt te worden van bestaande bedrijfszetels veeleer dan het aanwenden van onbebouwde percelen in het open landschap. De ligging van de aanvraag binnen het landschappelijk waardevol agrarisch gebied vereist bijkomend een landschappelijke toets, namelijk de beoordeling of de bedoelde werken in overeenstemming zijn met de eisen inzake de vrijwaring van het landschap, zijnde de esthetische toets.

In hoeverre het aangevraagde deze landschappelijke toets –die dient gemaakt te worden gelet op het gegeven dat het hier om landschappelijk waardevol agrarisch gebied gaat– doorstaat zal hierna blijken.

Er dient vastgesteld dat de aanvraag deze toetsing niet doorstaat. De bebouwing op de voorgestelde plaats tast onvermijdelijk het open karakter van het omringende landschap aan.

De nieuwbouw met industrieel voorkomen en dito materiaalgebruik is architecturaal, landschappelijk en ecologisch moeilijk verzoenbaar met de landelijke en landschappelijke waardevolle omgeving van de openruimte corridor tussen de Schelde en de kern van Appels in de Polder Schelde Durme Oost. Het bij de aanvraag toegevoegde landschapsbedrijfsplan kan er niet toe leiden dat het gevraagde de landschappelijke toets kan doorstaan.

Deze aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning doorstaat noch de toetsing aan het agrarisch criterium noch aan het landschappelijk esthetisch criterium en is principieel niet in overeenstemming met de voorschriften van het geldend gewestplan, zoals hoger omschreven.
...

Na de hoorzitting van 6 september 2016 verklaart de verwerende partij het beroep op 20 oktober 2016 ongegrond en verleent aan de tussenkomende partij de stedenbouwkundige vergunning. De verwerende partij beslist:

“...
Gelet op het andersluidend verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar van 25 augustus 2016;

(...)

1.8 Argumentatie appellant

1.8.1 Argumentatie derde-beroepsinstellers

Appellant vraagt om het ongunstig advies van het Departement Landbouw en Visserij te volgen.

Appellant is van oordeel dat onderstaande zaken die werden aangegeven in het voorafgaande stedenbouwkundige attest, niet verder worden uitgewerkt in de beschrijvende nota of de MER screening van de stedenbouwkundige aanvraag:

(...)

Appellant is van mening dat voor deze aanvraag een MER moet opstellen:

(...)

Appellant haalt aan dat, zoals reeds aangegeven in het voorafgaande stedenbouwkundig attest, een nieuwe inplanting vanuit inhoudelijk-landbouwkundig aspect onwenselijk is.

Appellant geeft aan dat vanuit stedenbouwkundig oogpunt er een verdere clustering van de bedrijven dient te worden vooropgesteld. Uitbreiding op de huidige locatie geniet volgens appellant dan ook de voorkeur boven een nieuwe inplanting.

Appellant is van oordeel dat de uitbreiding van het bedrijf op de huidige locatie niet mogelijk is onvoldoende werd aangetoond. Appellant stelt vast dat er voldoende vrije ruimte is en bestaande verouderde gebouwen kunnen afgebroken en herbouwd worden. Appellant geeft aan dat een uitbreiding op het huidige bedrijf de voorkeur heeft omdat deze naast de bestaande bedrijven ligt.

Tenslotte geeft appellant aan dat het project onvoldoende werd getoetst aan het esthetisch criterium, aangezien de beoogde handelingen de vrijwaring van het landschap niet kunnen waarborgen.

Appellant is van mening dat in landschappelijk waardevolle gebieden men bijzondere aandacht dient te besteden aan de esthetische aspecten van nieuwe inplantingen.

Het plaatsen van een groenscherm is volgens appellant niet verenigbaar met de schoonheidswaarde van het betrokken gebied.

Appellant is van mening dat gebouwen met een industrieel uitzicht niet overal mogen opgericht worden in het landschap en dat het gevraagde onherroepelijke schade zal toebrengen aan de schoonheidswaarde van het betrokken gebied.

Appellant besluit dat het in open ruimtegebied wenselijk is om de verspreide inplanting van nieuwe constructies tegen te gaan en het open ruimtegebied maximaal te beschermen.

1.8.2 Argumentatie beroep Ruimte Vlaanderen

(...)

2. Motivering

2.1 De watertoets

Het terrein ligt gedeeltelijk in mogelijks overstromingsgevoelig gebied.

(...)

De aanvraag voorziet geen constructies of beplantingen in de 5 m brede bouwvrije zone. De voorwaarden worden niet geschonden. Tijdens de exploitatie van het bedrijf dient deze vrije zone te worden gevrijwaard, waardoor de voorwaarden worden verbonden aan een mogelijke vergunning.

(...)

Er kan in alle redelijkheid gesteld worden dat mits naleving van de vermelde voorwaarden, er geen schadelijk effect voor het watersysteem te verwachten is. De doelstellingen van het decreet betreffende het integraal waterbeleid worden niet geschaad.

2.2 De MER-toets

Bij de aanvraag is een MER-screening gevoegd. Hieruit blijkt dat voor het project geen aanzienlijke milieueffecten te verwachten zijn.

De aanvraag betreft het bouwen van een rundveestal met een overdekte mestvaalt en regulariseren van grachtoverwelvingen.

Gelet op de locatie, aard en omvang van het aangevraagde kunnen in alle redelijkheid de bevindingen in de screeningsnota aangenomen worden en wordt geoordeeld dat het project geen aanzienlijke milieueffecten kan veroorzaken.

2.3 De juridische aspecten

Op 06.07.2015 werd door het College van burgemeester en schepenen van de stad Dendermonde een stedenbouwkundig attest verleend.

Een stedenbouwkundig attest bevat, op grond van artikel 5.3.1, §1 VCRO, een beoordeling van de stedenbouwkundige voorschriften en van de goede ruimtelijke ordening. Daaruit blijkt dat de finaliteit van een stedenbouwkundig attest erin bestaat om de aanvrager een bepaalde mate van zekerheid te bieden over de slaagkansen van de aanvraag die hem voor ogen staat, waar het de door artikel 4.3.1, § 1, eerste lid, 1° VCRO voorgeschreven toets betreft. Die zekerheid wordt geboden door, onder welbepaalde voorwaarden, de beoordelingsvrijheid van het vergunningverlenend bestuursorgaan te beperken om bij die toets anders te beslissen over een aanvraag die binnen de contouren van het stedenbouwkundig attest blijft (RvVb 6 mei 2014, A/2014/0336).

Conform artikel 5.3.1, § 2 VCRO kunnen dienaangaande slechts de bevindingen van het stedenbouwkundig attest bij het beslissende onderzoek over een aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning of een verkavelingsvergunning niet worden gewijzigd of tegengesproken, voor zover

1° in de periode van gelding van het stedenbouwkundig attest geen sprake is van substantiële wijzigingen aan het betrokken terrein of wijzigingen van de stedenbouwkundige voorschriften of de eventuele verkavelingsvoorschriften

2° de verplicht in te winnen adviezen of de tijdens het eventuele openbaar onderzoek geformuleerde bezwaren en opmerkingen geen feiten of overwegingen aan het licht brengen waarmee bij de opmaak van het stedenbouwkundig attest geen rekening werd gehouden

3° het stedenbouwkundig attest niet is aangetast door manifeste materiële fouten

Aan deze voorwaarden wordt voldaan.

Waar zowel de derden beroepsinstellers als de leidend ambtenaar verwijzen naar het negatieve advies van ADLO, dient te worden opgemerkt dat naar aanleiding van de beoordeling van het stedenbouwkundig attest dd. 26 mei 2016 een woordelijk gelijk advies door ADLO werd verleend.

Dit advies werd reeds op gemotiveerde wijze weerlegd door het College bij de verlening van het stedenbouwkundige attest dd. 6 juli 2015, hierbij steunend op het advies van de stedelijke landbouwwaad weerlegd. Het woordelijk gelijke advies van ADLO dd. 8 april 2016 vormt bijgevolg geen nieuw feit dat aan het licht wordt gebracht waarmee bij de opmaak van het stedenbouwkundige attest geen rekening werd gehouden.

Derhalve kunnen deze reeds in het stedenbouwkundige attest behandelde aspecten niet meer worden tegengesproken.

Ook tijdens het openbaar onderzoek kwamen geen nieuwe feiten aan het licht die tot een andere conclusie dan de vaststellingen uit het stedenbouwkundige attest dienen te leiden. Zulks blijkt ook expliciet uit de weerlegging van de bezwaarschriften door het College waarnaar kan worden verwezen en welke kan worden bijgetreden.

Bovendien dient te worden vastgesteld dat er geen wijziging is aan het betrokken terrein of dat de stedenbouwkundige voorschriften of de eventuele verkavelingsvoorschriften zouden gewijzigd zijn. Ook uit de in te winnen adviezen zijn geen feiten aan het licht gekomen waarmee bij de opmaak van het attest geen rekening werd gehouden of materiële fouten werden gemaakt.

Bovendien werden aan het stedenbouwkundige attest strikte voorwaarden verbonden:
(...)

De aanvrager heeft gevolg gegeven aan deze voorwaarden.

Zo heeft aanvrager expliciet aangegeven dat hij geen bedrijfswoning wenst op te richten. Zulks is ook niet vereist omdat hij op korte afstand (150m) woont.

Er is een nieuw bedrijfsplan toegevoegd waarbij de integratie van het project langs alle perceelgrenzen werd behandeld.

Er werd rekening gehouden met de adviezen, waarbij het aangevraagde op meer dan 5 m van de aanwezige waterloop blijft. Er werd een nieuwe en uitgebreide project-m.e.r.-screening aan het aanvraagdossier toegevoegd, waarbij op gefundeerde wijze aangetoond werd dat er geen aanzienlijke effecten zullen optreden.

Nu tot geen andere conclusie dan de vaststellingen van het stedenbouwkundige attest gekomen wordt en de aanvrager voldaan heeft aan de opgelegde voorwaarden in het stedenbouwkundige attest worden op grond van art. 5.3.1, §2 VCRO de bevindingen van het attest niet worden tegengesproken

De deputatie is dan ook als vergunningverlenend orgaan gebonden door de bevindingen van het stedenbouwkundig attest.

Het aangevraagde is dan ook in overeenstemming met de legaliteitsaspecten.

Ten overvloede wordt echter opgemerkt dat de voorliggende aanvraag het bouwen van een rundveestal met een overdekte mestvaalt beoogt en het regulariseren van grachtoverwelvingen.

De aanvraag heeft aldus betrekking op de inplanting van een nieuwe landbouwbedrijfszetel in landschappelijk waardevol agrarisch gebied.

Voor wat betreft de overeenstemming met de voorschriften van het geldend gewestplan, dient een dubbele toets gemaakt te worden: is het in overeenstemming met de agrarische bestemming en is het in overeenstemming met de landschappelijk waardevolle bestemming.

Het agrarisch gebied is bestemd voor de landbouw, en alle werken en handelingen die nuttig of nodig zijn voor de landbouwbedrijfsvoering van landbouwbedrijven zijn er toegelaten.

Overeenkomstig artikel 11.4.1 van het inrichtingsbesluit mogen agrarische gebieden onder meer "de voor het bedrijf noodzakelijke gebouwen" bevatten.

Het begrip "bedrijf" in dit bestemmingsvoorschrift is gebonden aan de uitvoering en de toepassing van de wetgeving inzake stedenbouw. Die wetgeving is niet gericht op de organisatie van of het toezicht op de landbouw als economische bedrijvigheid, maar wel op de ordening van het grondgebied en de indeling ervan in gebieden die elk bestemd en dus voorbehouden zijn voor een bepaalde soort van activiteiten zoals bewoning, nijverheid, landbouw enz. Het begrip "bedrijf" kan derhalve niet worden uitgelegd in de zin van "economisch leefbaar bedrijf". Voor de toepassing van art. 11.4.1 van het inrichtingsbesluit moet de overheid die op een bouwaanvraag op grond van deze bepaling beschikt, enkel nagaan of het uit stedenbouwkundig oogpunt om een werkelijk landbouwbedrijf gaat, m.a.w. of in redelijkheid kan worden aangenomen dat de betrokken bouwwerken wel degelijk een landbouwbestemming hebben.

De omvang of kleinschaligheid van de landbouwactiviteit speelt bij de beoordeling of het gaat om voor "het bedrijf noodzakelijke gebouwen" in de zin van artikel 11.4.1 van het inrichtingsbesluit geen rol (R.v.St. nr. 192.832 van 29 april 2009, Paul Breynaert /Vlaamse Gewest).

Het project voorziet de bouw van een rundveestal met overdekte mestvaalt. De rundveestal biedt plaats aan een 100-tal runderen. De mestvaalt dient voor de opslag van vaste mest.

Momenteel is het bedrijf gevestigd aan Rijkeveld 17, Dendermonde (Appels). De aanvrager wenst het bedrijf uit te breiden en te moderniseren, maar is geen eigenaar van de gebouwen.

De aanvrager is landbouwer in bijberoep en heeft momenteel een 45-tal runderen in bezit. Daarnaast houdt hij ook nog 24 schapen. Het vormt de bedoeling de veestapel op te trekken naar 100 runderen.

De aanvrager heeft bovendien bij een verweernota bijkomende documenten toegevoegd om aan te tonen dat hij wel degelijk landbouwer is.

Uit bijlagen gevoegd bij het verweerschrift van de aanvrager blijkt dat hij over 16 Ha grond, verspreid over verschillende percelen in Appels beschikt.

Uit de stukken blijkt dat hij een landbouw-, producenten en productie-eenheids-en rundveebeslagnummer heeft. Hij als landbouwer aangesloten is bij een sociaal verzekeringsfonds.

Daarnaast toont hij aan dat het fokken van melkvee en fokken van andere runderen een hoofdactiviteit in het kader van zijn zelfstandig bijberoep als landbouwer vormt. Daarnaast werd een deel van de boekhouding naar voor gebracht, waaruit blijkt dat de activiteit werkelijk plaatsvinden.

Uit een leefbaarheidsstudie die werd neergelegd naar aanleiding van de hoorzitting blijkt bovendien een totaal arbeidsinkomen van 14.302,06 euro, waardoor het bedrijf in het licht van de VLIF normen een voldoende-inkomen kan genereren.

Uit dit alles blijkt dan ook dat het gaat over een werkelijk landbouwbedrijf en het, aangevraagde een voor het bedrijf noodzakelijk gebouw betreft. Het standpunt van het College worden bijgetreden dat het aangevraagde in overeenstemming is met de legaliteitsaspecten.

De grachtoverwelvingen zorgen voor ontsluiting van het op te richten bedrijf en van de omliggende landbouwpercelen van het bedrijf. Hierdoor wordt een agrarische activiteit ontsloten; waardoor deze constructies in overeenstemming zijn met de stedenbouwkundige voorschriften.

Ook met betrekking tot de esthetische toets werd aan het stedenbouwkundige attest de voorwaarde verbonden dat:

“2. Bij het aanvraagdossier voor het bekomen van een stedenbouwkundige wordt een nieuw landschapsbedrijfsplan toegevoegd. Dit plan vermeldt maatregelen inzake de integratie van het project langs alle perceelgrenzen.”

Gevolg gevend aan deze voorwaarde liet de aanvrager een nieuw landschapsbedrijfsplan dd. 16.09.2015 opmaken, zulks in samenspraak met de provinciale dienst voor landbouw en platteland.

Dit plan voorziet in de aanplanting van de aanvulling van reeds bestaande knotwilgen gelet op de typische lijnvormige beplantingen in de omgeving. Daarnaast worden lijnvormige elzen aangeplant, welke typerend zijn voor de omgeving.

In de beplanting wordt bijgevolg rekening gehouden met de in de omgeving bestaande toestand en worden aanwezige plantverbanden bijkomend versterkt.

Daarnaast is de inplanting voorzien op het eerste landbouwperceel, dat aansluit bij het bestaande woonlint van de Rijckelstraat dat bestaat uit woningen en agrarische bedrijven. Het aangevraagde is dan ook in de gehele cluster van de Rijckelstraat opgenomen en zal bijgevolg visueel niet geïsoleerd staan in het landschap.

Op korte afstand van het aangevraagde is ook het industriële agrarische bedrijf De Rouck en zonen aanwezig. Dit kent langs de zijde waar het aangevraagde wordt opgericht op beperkte afstand een diepe inplanting in het landschap.

Bovendien is deze inplanting weinig visueel gebufferd en hebben de loodsen een industrieel voorkomen. Door de inplanting van het aangevraagde met het landschapsbeplantingsplan, zal ook het zicht op de industriële constructie verdwijnen en zal er bijgevolg een betere visuele uitstraling en zicht vanuit het landschap op de Rijckelstraat zijn.

De integratie van het bedrijf wordt bijgevolg versterkt, waarbij zowel de bestaande toestand wordt verbeterd door het bijkomend benadrukken van bestaande elementen, welke tevens toelaat de op te richten constructie te laten verdwijnen in het landschap. Bovendien zal de beplanting ook het zicht vanuit het open landbouwgebied op het bestaande woonlint van de Rijckelstraat met diepe bebouwing van De Rouck verbeteren.

Niet alleen wordt hierdoor de schoonheidswaarde van het landschap gevrijwaard, maar zal de schoonheidswaarde van landschap net worden versterkt.

Ook de esthetische toets wordt doorstaan.

Het aangevraagde is dan ook in overeenstemming met de legaliteitsaspecten.

2.4 De goede ruimtelijke ordening

Naast de toetsing van de overeenstemming met de geldende wettelijke voorschriften dient eveneens nagegaan te worden in hoeverre het gevraagde de goede ruimtelijke ordening al dan niet in het gedrang brengt.

In het verleende stedenbouwkundige attest werd het aangevraagde gunstig geadviseerd.

Nu zoals hoger vastgesteld voldaan is aan de voorwaarden van 5.3.1, § 2 VCRO, kan de deputatie de vaststelling in dit attest niet meer tegenspreken en is de deputatie als vergunningverlenend orgaan gebonden door de bevindingen van het stedenbouwkundig attest.

Daarnaast wordt vastgesteld dat het betrokken bedrijf zich momenteel op zo'n 250m meer naar het zuid-westen bevindt, alwaar het in oude landbouwgebouwen gehuisvest is, zonder dat er sprake is van overmatige hinder naar de omgeving toe. Die plek is gelegen tussen de woningen Van het woonlint van de Rijckelstraat. De nieuwe inplantingsplaats verschilt bijgevolg slechts beperkt qua ruimtelijke situering.

Uit bovenstaande uiteenzetting omtrent de legaliteitsaspecten blijkt dat het aangevraagde in overeenstemming is met/het esthetisch criterium, waardoor er geen visuele hinder zal zijn.

Gelet op de aansluiting bij het bestaande lint langsheen de Rijckelstraat is er sprake van clustering, waardoor geen open ruimte verloren gaat.

Uit het dossier blijkt duidelijk dat onder meer met de materialisatie en de vormgeving en de-inplanting van de gebouwen samen met het opmaken van een landschapsbedrijfsplan

een inspanning geleverd werd om een kwalitatief geheel te creëren, zodat op die manier een hedendaags landbouwbedrijf ontstaat.

Daarenboven dient te worden opgemerkt dat het aangevraagde grenst aan een woongebied met landelijk karakter. Deze gebieden zijn bestemd voor wonen en voor landbouw, waardoor beide gelijk zijn aan elkaar en naast elkaar kunnen plaatsvinden.

Voor woningen en woonwijken die aan de rand van een gebied met een andere bestemming dan het woongebied waarin ze zelf wonen gelegen zijn, geldt bovendien een hogere tolerantie ten aanzien van de normale hinder dit mag worden verwacht ingevolge activiteiten die eigen zijn aan dat naburige gebied. (RvSt. arrest nr. 223.556 van 23 mei 2013)

Daarnaast dient te worden opgemerkt dat het College op 21 maart 2016 de milieuvergunning heeft verleend, waarbij de milieuhinder van het aangevraagde gunstig werd beoordeeld en de inplanting op de betreffende locatie mogelijk was.

Het standpunt van het College van 21 maart 2016 dat hier geen geur- of geluidshinder te vrezen valt die als onaanvaardbaar te kwalificeren valt, wordt bijgetreden.

Ook de opmerkingen omtrent de insijpeling van meststoffen handelen over milieuhygiënische aspecten, welke gunstig werden beoordeeld. Vastgesteld moet worden dat het aangevraagde voldoet aan de voorwaarden van het Vlareem, waarin tevens algemene en bijzondere voorwaarden opgenomen zijn om insijpeling van meststoffen in de bodem tegen te gaan. Uit de bouwplannen blijkt bovendien dat de mestvaalt in beton en niet betonnen keerwanden wordt uitgevoerd. Er zijn bijgevolg voldoende garanties opdat er geen meststoffen in de bodem of in het grondwater zullen vloeien.

Wanneer de inplanting van de gebouwen ten opzichte van de omliggende woningen geëvalueerd wordt kan niet voorbijgegaan worden aan het gegeven dat deze doordacht is gebeurd.

Het zuidelijke terreindeel wordt behouden als weide, pas na 65m wordt een infiltratiegracht voorzien. Bijgevolg wordt hiervan naar de aanpalende woningen geen hinder verwacht.

De constructies met dieren en mest worden centraal op de site voorzien. De ligging ten opzichte van woongebied met landelijk karakter impliceert tevens dat er geen afstandsregels van toepassing zijn. Evenwel ligt het aangevraagde nog steeds op ± 70m van de eerste woning. Dergelijke afstand is ruimschoots voldoende, waardoor er geenszins hinder zal optreden ten aanzien van de aanpalende percelen, te meer zij ten zuid-westen, liggen en bijgevolg weg van de dominante windrichting.

Doordat de woning van de aanvrager in de onmiddellijke omgeving ligt, zal het aantal verkeersbewegingen uiterst beperkt zijn en bestaan uit normale bewegingen in het kader van de landbouwactiviteit. Bovendien worden op dit ogenblik ook reeds verkeersbewegingen uitgevoerd voor het huidige bedrijf en zullen deze ingevolge de uitbreiding slechts in een beperkte mate toenemen. Evenwel resulteert zulks niet dat verkeersafwikkeling de omgeving niet zal ontwrichten. Het aangevraagde zal dan ook geen ernstige verkeershinder veroorzaken.

De grachtoverwelvingen zorgen voor de ontsluiting van het bedrijf en de landbouwpercelen. Ze zijn op het niveau van het maaiveld gesitueerd, waardoor de impact op de omgeving uiterst beperkt is.

Uit al het bovenstaande dient te worden afgeleid dat het aangevraagde in overeenstemming is met de goede ruimtelijke ordening.

2.5 Conclusie

Uit wat voorafgaat dient besloten dat de beroepen niet voor inwilliging vatbaar is.

Stedenbouwkundige vergunning kan worden verleend onder volgende voorwaarden, zoals opgenomen in de bestreden beslissing:

...

Dit is de bestreden beslissing.

IV. ONTVANKELIJKHEID VAN DE TUSSENKOMST

Uit het dossier blijkt dat het verzoek tot tussenkomst tijdig en regelmatig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

V. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

A. Schending van artikel 4.8.11, §1, *in fine* VCRO

Artikel 4.8.11, §1, *in fine* VCRO in de toepasselijke versie, bepaalt dat de persoon aan wie verweten kan worden dat hij een voor hem nadelige vergunningsbeslissing niet heeft bestreden door middel van het daartoe openstaande georganiseerde administratief beroep bij de deputatie, geacht wordt verzaakt te hebben aan zijn recht om zich tot de Raad te wenden.

In het reeds gewezen arrest van de Raad van 23 mei 2017 met nummer RvVb/S/1617/0873 werd reeds vastgesteld dat de tweede verzoekende partij, mevrouw Mertens, geen administratief beroep heeft ingesteld tegen de initiële vergunningsbeslissing van het college van burgemeester en schepenen van de stad Dendermonde van 6 juni 2016. Aan de verzoekende partijen werd de mogelijkheid geboden om in de wederantwoordnota duiding te geven omtrent eventuele redenen van overmacht of onoverwinnelijke dwaling voor wat betreft het niet aantekenen van een administratief beroep in hoofde van de tweede verzoekende partij.

De Raad dient vast te stellen dat noch in de wederantwoordnota, noch ter zitting, waar louter verwezen wordt naar de schriftelijke stukken, enige verklaring wordt gegeven omtrent het voorhanden zijn van overmacht specifiek voor wat betreft het niet aantekenen van een administratief beroep in hoofde van de tweede verzoekende partij.

Bij toepassing van het hoger geciteerde artikel 4.8.11, §1, *in fine* VCRO wordt de tweede verzoekende partij geacht te hebben verzaakt aan haar recht om zich tot de Raad te wenden. Het beroep bij de Raad in hoofde van de tweede verzoekende partij is dan ook niet ontvankelijk.

B. Schending van artikel 21, §5, derde lid DBRC-decreet

Voor wat betreft het niet betalen van het verschuldigde rolrecht in hoofde van de eerste en derde verzoekende partij moet in eerste instantie gewezen worden op wat gesteld werd in het arrest van 23 mei 2017 met nummer RvVb/S/1617/0873.

In de wederantwoordnota wordt, gelet op dat arrest van de Raad, voor wat betreft het niet betalen van het rolrecht door de eerste verzoekende partij, gewezen op de verklaring van wettelijke samenwoning die in haar hoofde en in hoofde van de tweede verzoekende partij werd afgelegd. In het verlengde daarvan wordt gesteld dat het betalen van een rolrecht in hoofde van een van beiden proceseconomisch is en in elk geval kadert in een stilzwijgende lastgeving. Ten aanzien van de derde verzoekende partij wordt in de wederantwoordnota het niet betalen van het rolrecht erkend en gesteld dat het belang in hoofde van die partij niet langer voorhanden is.

De Raad stelt vast dat voor wat de derde verzoekende partij betreft, het niet betalen van het rolrecht en de gevolgen daarvan erkend worden. Voor wat betreft de eerste verzoekende partij worden er geen redenen van overmacht aangebracht. Het 'proceseconomisch' karakter van de eenmalige betaling van het rolrecht kan als omschrijving van overmacht niet volstaan in zoverre overmacht geacht wordt buiten de wil van betrokkenen te liggen. Een proceseconomische keuze staat als uiting van vrije wil dan ook reeds op het eerste gezicht haaks op de invulling van het begrip overmacht.

De figuur van de stilzwijgende lastgeving die voor wat betreft de eerste verzoekende partij in relatie tot de betaling van het rolrecht door de tweede verzoekende partij te berde wordt gebracht, kan evenwel tot op zekere hoogte overtuigen.

Het komt de Raad namelijk voor dat het van een overdreven formalisme zou getuigen, mocht hij de enige verrichte betaling van het rolrecht door één van beide wettelijk samenwonende partners vanaf een gemeenschappelijke rekening op basis van de enkele mededeling bij de betaling '1617 – RvVB-0279-SA MELISSA MERTENS' toeschrijven aan net die partner in wiens hoofde reeds een verzaking aan de toegang tot de Raad wordt vermoed bij toepassing van artikel 4.8.11, §1, *in fine* VCRO. Een tegengestelde zienswijze zou indruisen tegen een zinvolle invulling van het recht op toegang tot de rechter, zoals onder meer gewaarborgd door het Verdrag van Aarhus. De betaling van het rolrecht door de tweede verzoekende partij wordt in die gegeven omstandigheden dan ook toegerekend aan de eerste verzoekende partij.

Het beroep bij de Raad in hoofde van de eerste verzoekende partij is dan ook ontvankelijk.

Het beroep bij de Raad in hoofde van de derde verzoekende partij is, gelet op wat voorafgaat, niet ontvankelijk.

C. Ontvankelijkheid wat betreft het belang van de eerste, vierde en vijfde verzoekende partij

Standpunt van de partijen

1.

In het inleidend verzoekschrift verwijzen de eerste (en tweede – als echtgenote -) verzoekende partij voor hun belang naar het feit dat zij samen eigenaar zijn van een nieuwbouwwoning. Vanuit die woning zal specifiek vanuit het bureau van de tweede verzoekende partij zicht worden genomen op het gevraagde project. Verder roepen zij beiden ook geurhinder, geluidshinder en mobiliteitsproblemen in.

De vierde verzoekende partij stelt een rechtstreeks aanpalende buur te zijn van het gevraagde project. Vanuit haar terras en tuin wordt nu nog een ruim zicht genomen op de weiden. Naast visuele hinder als gevolg van het vergunde, roept deze partij ook geurhinder in, gekoppeld aan de voorziene mestvaalt.

Het belang van de vijfde verzoekende partij wordt in het inleidend verzoekschrift gekoppeld aan een lot bouwgrond in de onmiddellijke omgeving van de aanvraag. Er wordt gesteld dat waar de bouwgrond uitkijkt op een weids landschap, dit voornamelijk door de bouw van de rundveestall, grotendeels teniet zal gaan. In het verlengde daarvan wordt ook geurhinder ingeroepen. Als gevolg van dat alles stelt de vijfde verzoekende partij als eigenaar van de bouwgrond een waardevermindering te ondergaan.

2.

In haar verzoek tot tussenkomst en haar schriftelijke uiteenzettingen werpt de tussenkomende partij de niet ontvankelijkheid op van het verzoek tot vernietiging in hoofde van de vijfde verzoekende partij omwille van de afwezigheid van het vereiste belang bij de vordering. Zij stelt dat die partij louter stelt eigenaar te zijn van een perceel in de omgeving maar daartoe geen enkel stuk bijbrengt. Loutere beweringen inzake minwaarde of andere hinder kunnen volgens haar niet worden aangenomen nu de vijfde verzoekende partij niet in de buurt van de aanvraag woont.

3.

In hun wederantwoordnota hernemen de verzoekende partijen in essentie de uiteenzetting omtrent hun belang zoals opgenomen in het inleidend verzoekschrift. Voor wat betreft de vijfde verzoekende partij wordt nog toegevoegd dat overeenkomstig rechtspraak van de Raad het risico op een minwaarde wel degelijk het belang kan staven. Er worden ook twee stukken toegevoegd om te staven dat zij wel degelijk eigenaar is van de bouwgrond.

4.

In haar laatste schriftelijke uiteenzetting herneemt de tussenkomende partij in essentie de door haar opgeworpen excepties. Voor wat betreft de vijfde verzoekende partij voegt zij nog toe dat de bij de wederantwoordnota toegevoegde stukken niet kunnen overtuigen. Zij stipt aan dat de polderbelasting geheven wordt aan de hand van gegevens uit het kadaster waarbij dat kadaster op zich een louter fiscale waarde heeft en helemaal niet bestemd is om het bewijs te leveren van het eigendomsrecht. Verder wijst zij er op dat gelijk wie een landmeter de opdracht kan geven om een opmetingsplan op te maken.

Pas in de laatste schriftelijke uiteenzetting werpt de tussenkomende partij op dat ook voor de vierde tussenkomende partij er geen sprake is van een rechtstreeks uitzicht op het voorwerp van de aanvraag. Zij stelt dat die partij op een ruime afstand woont zodat loutere beweringen inzake geurhinder, verlies aan levenskwaliteit of een waardevermindering van de eigendom in het licht van artikel 4.8.11, §1, 3° VCRO niet kunnen volstaan.

Beoordeling door de Raad

1.

Om als derde belanghebbende bij de Raad een beroep te kunnen instellen, vereist artikel 4.8.11, §1, eerste lid, 3° VCRO in principe dat de verzoekende partijen, als natuurlijke persoon, rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen moeten kunnen ondervinden ingevolge de bestreden vergunningsbeslissing.

De verzoekende partijen zullen het mogelijk bestaan van deze hinder of nadelen of het risico of de vrees hiervoor voldoende aannemelijk moeten maken, de aard en de omvang ervan voldoende concreet moeten omschrijven en tegelijk zullen zij moeten aantonen dat er een rechtstreeks of onrechtstreeks causaal verband kan bestaan tussen de uitvoering of de realisatie van de vergunningsbeslissing en de hinder of nadelen die zij ondervindt of vreest te ondervinden.

Het bestaan van die hinder of nadelen en het oorzakelijk verband met de bestreden beslissing hoeven, in tegenstelling tot wat de tussenkomende partij lijkt voor te houden, niet met onomstotelijke zekerheid te worden aangetoond. Het volstaat dat de verzoekende partijen de aard van de gevreesde hinder of nadelen afdoende concreet omschrijven, en dat zij aannemelijk maken dat er een rechtstreeks of onrechtstreeks causaal verband tussen die hinder of nadelen en de uitvoering van de bestreden beslissing kan bestaan. Het vereiste van een belang bij het beroep mag immers niet op een overdreven restrictieve of formalistische wijze worden toegepast (GwH 30 september 2010, nr. 109/2010).

2.

De opgeworpen excepties voor wat betreft het belang van de verzoekende partijen moeten, gelet op de reeds vastgestelde niet-ontvankelijkheid van het verzoek tot vernietiging in hoofde van de tweede en derde verzoekende partij, in eerste instantie enkel beoordeeld worden in zoverre zij gericht zijn tegen de eerste, vierde en vijfde verzoekende partij.

3.

De Raad stelt vast dat het belang van de eerste verzoekende partij bij de vordering tot vernietiging niet betwist wordt. Op basis van het verzoekschrift stelt de Raad vast dat het perceel van de eerste verzoekende partij op ongeveer 100 meter ligt van de beoogde rundveestalt en mestvaalt. In die context bekeken, roept de verzoekende partij naast visuele hinder ook geurhinder in. Gelet op de gegeven uiteenzetting, de feitelijke gegevens eigen aan de zaak waaronder in het bijzonder de ligging van het aangevraagde in het landschappelijk waardevol agrarisch gebied en de aard van de beoogde landbouwactiviteit, maakt de eerste verzoekende partij voldoende aannemelijk dat zij een belang heeft bij het uitlokken van een wettigheidstoetsing ten aanzien van de oprichting van een als hinderlijk ingedeelde inrichting op relatief korte afstand van het door haar bewoonde perceel. Het gegeven dat de visuele hinder vanuit de woning zelf voornamelijk tot uiting komt vanuit het bureau van de tweede verzoekende partij doet aan wat voorafgaat, geen afbreuk.

Op zich volstaat de vaststelling dat slechts één van de verzoekende partijen op ontvankelijke wijze beroep heeft ingesteld bij de Raad opdat hij tot een onderzoek ten gronde kan overgaan.

Ten overvloede dient de Raad evenwel vast te stellen dat ook de vierde en vijfde verzoekende partijen belang hebben bij het verzoek tot vernietiging. Van de vijfde verzoekende partij kan, gelet op de bijgevoegde stukken, aangenomen worden dat hij als eigenaar van een onmiddellijk aanpalende bouwgrond, welke een potentiële minwaarde kan ondergaan als gevolg van het aangevraagde, afdoende belang heeft om een wettigheidstoetsing uit te lokken bij de Raad. De Raad is niet bevoegd om het bestaan of de draagwijdte van burgerlijke rechten vast te stellen. Tot voor de Raad maakt de tussenkomen partij op geen enkele wijze aannemelijk dat het feitelijk gegeven dat de bouwgrond in kwestie aan de vierde verzoekende partij in eigendom zou toebehoren niet met de realiteit overeenstemt. In tegendeel maakt de vierde verzoekende partij zich tot voor de Raad afdoende kenbaar als eigenaar op basis van onder meer het bijgevoegde aanslagbiljet polderbelasting.

Evenzeer ten overvloede dient de Raad vast te stellen dat, nog los van de vraag of de daarop geënte exceptie pas voor het eerst kon worden opgeworpen in de laatste schriftelijke uiteenzetting, ook de vierde tussenkomen partij een afdoende belang heeft om een wettigheidstoetsing uit te lokken ten aanzien van het aangevraagde. Voor wat die partij betreft, wordt vastgesteld dat haar dieper gelegen woning onmiddellijk paalt aan het perceel waarop de beoogde inrichting wordt voorzien. Tegenover die vaststelling en de door haar ingeroepen visuele hinder en geurhinder plaatst de tussenkomen partij enkel de onzekerheid omtrent de ingeroepen hinder gelet op de aanwezigheid van wat zij aanmerkt als een groenbuffer en een bijgebouw van die verzoekende partij zelf. De vraag of het beoogde, onder meer in het licht van het aspect visuele hinder, daadwerkelijk inpasbaar is in het licht van een goede ruimtelijke ordening betreft evenwel de grond van de zaak. Gelet op de ligging van de woning van de vierde verzoekende partij op ongeveer 85 meter van de beoogde rundveestall en mestvaalt wordt het voor haar geschetste belang bij een wettigheidstoetsing ten gronde voldoende aannemelijk gemaakt.

De excepties worden verworpen.

VI. ONDERZOEK VAN DE MIDDELEN

A. Eerste middel

Standpunt van de partijen

1.

In dit middel roepen de verzoekende partijen de schending in van artikel 4.7.23, §1 VCRO, van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen (hierna: Motiveringswet) en van een aantal beginselen van behoorlijk bestuur, waaronder in het bijzonder de materiële motiveringsplicht, het zorgvuldigheidsbeginsel, het redelijkheidsbeginsel, het vertrouwensbeginsel en het rechtszekerheidsbeginsel.

In een eerste onderdeel wijzen de verzoekende partijen er op dat de bestreden beslissing afwijkt van het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar zonder afdoende motivering. Zij stellen dat in de bestreden beslissing met een loutere stijlclausule '*gelet op het andersluidend*

verslag' verwezen wordt naar het standpunt van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar. Volgens de verzoekende partijen is dit niet afdoende aangezien de determinerende motieven uit dat verslag niet besproken en weerlegd worden. Zij menen dan ook dat de verwerende partij onzorgvuldig is geweest in haar besluitvorming en niet verantwoordt waarom zij de nieuwe inplanting van een niet-volwaardig bedrijf met een niet te ontkennen aantasting van het openruimtegebied heeft toegestaan.

In een tweede onderdeel stellen de verzoekende partijen dat de motivering ook globaal niet kan overtuigen. Zij zijn van oordeel dat de verwerende partij zich verschuilt achter het stedenbouwkundig attest van 6 juli 2015 door geen eigen inhoudelijke afweging te maken, dan wel door hooguit een beperkte beoordeling te maken.

2.

De verwerende partij stelt, in het licht van het eerste middelonderdeel, dat van haar niet vereist wordt dat zij het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar letterlijk citeert. Dat verslag maakt immers deel uit van het administratief dossier en kan door iedereen geraadpleegd of opgevraagd worden. Zij wijst er op dat van haar wel verwacht mag worden dat zij afdoende en zelfs bijkomend motiveert daar waar zij afwijkt van dat verslag. Wat haar oordeel, dat de aanvraag wel degelijk vergunbaar is in het landschappelijk waardevol agrarisch gebied, betreft, verwijst zij naar de inhoud van de bestreden beslissing. De verwerende partij meent dat de daarin besloten motivering uitgebreid is en duidelijk aangeeft waarom in die zin geoordeeld wordt. Een tegengestelde visie van de verzoekende partijen tast de wettigheid van de bestreden beslissing niet aan volgens de verwerende partij. Voor wat betreft het tweede middelonderdeel stelt de verwerende partij dat zij, niettegenstaande de verwijzing naar het stedenbouwkundig attest, een uitgebreide inhoudelijke beoordeling heeft gemaakt. Zij verwijst in dat verband naar de onderdelen 2.3 en 2.4 van de bestreden beslissing. Zij meent dat de verzoekende partijen er geen belang bij hebben om de onwettigheid van het stedenbouwkundig attest als een bindend gegeven op te werpen aangezien er daarnaast ook sprake is van een eigen beoordeling van het aangevraagde.

3.

In haar schriftelijke uiteenzetting sluit de tussenkomende partij zich in essentie aan bij het standpunt van de verwerende partij voor wat betreft het eerste middelonderdeel. Voor wat betreft het tweede middelonderdeel wijst de tussenkomende partij op de inhoud van artikel 5.3.1 VCRO en de daarin besloten zekerheid, geboden aan de houder van het stedenbouwkundig attest. In tegenstelling tot de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar heeft de verwerende partij terecht rekening gehouden met de inhoud van het verleende attest. De tussenkomende partij licht toe dat de verwerende partij in dat verband heeft vastgesteld dat aan de voorwaarden van het stedenbouwkundig attest werd voldaan en dat de daarin behandelde aspecten niet werden tegengesproken en dat tijdens het openbaar onderzoek geen nieuwe feiten aan het licht kwamen. Artikel 5.3.1 VCRO werd volgens de tussenkomende partij dan ook correct toegepast. In elk geval ligt volgens haar in de bestreden beslissing, bovenop de verwijzing naar het stedenbouwkundig attest, ook een eigen beoordeling van het aangevraagde vevat.

4.

In hun wederantwoordnota voegen de verzoekende partijen niets wezenlijks toe aan hun eerste middel, zoals uiteengezet in hun inleidend verzoekschrift.

5.

In haar laatste schriftelijke uiteenzetting volhardt de tussenkomende partij in haar eerder ontwikkelde uiteenzetting.

Beoordeling door de Raad

1.

In dit middel ontwikkelen de verzoekende partijen wettigheidskritiek die ten dele gelijkloopt met deze vervat in de overige, hierna behandelde middelen.

2.

In zoverre dit eerste middel in essentie gericht is op kritiek inzake het niet uitdrukkelijk citeren van de inhoud, minstens de feitelijke en juridische overwegingen ervan, van het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar, moet de Raad vaststellen dat die kritiek niet van aard kan zijn de wettigheid van de bestreden beslissing in het gedrang te brengen.

De verzoekende partijen wijzen geen enkele bepaling aan op grond waarvan de opname van het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar een vereiste zou zijn. Artikel 4.7.23, §1 VCRO vereist van de verwerende partij dat zij haar beslissing neemt op grond van dat verslag. Het gegeven dat de verwerende partij melding maakt van het andersluidende verslag van de provinciale stedenbouwkundige attest, dit verslag deel uitmaakt van het administratief dossier, de betrokken partijen in staat zijn om kennis te nemen van dit verslag en de motivering van de gebeurlijk andersluidende beslissing die aangeeft op welke vlakken de verwerende partij afwijkt van dat verslag, volstaat formeel gezien in het licht van artikel 4.7.23, §1 VCRO. Onder verwijzing naar de inhoud van de hoger geciteerde bestreden beslissing maar evengoed de door de verzoekende partijen ontwikkelde middelen kan de Raad alleszins vaststellen dat de verwerende partij formeel voldoende duidelijk heeft gemaakt op welke vlakken zij andersluidend oordeelt dan haar stedenbouwkundige ambtenaar.

De vraag of die motivering ook afdoende en pertinent is, onder meer in relatie tot dat verslag maar ook tot de overige relevante elementen van het dossier waaronder ook het stedenbouwkundig attest, wordt bij de bespreking van de navolgende middelen beoordeeld.

Het middel is in de aangegeven mate ongegrond en wordt tot beloop van de overlap onder de navolgende middelen behandeld.

B. Tweede middel

Standpunt van de partijen

1.

In dit middel roepen de verzoekende partijen de schending in van artikel 5.3.1 VCRO, gekoppeld aan de schending van de artikelen 2 en 3 Motiveringswet en van een aantal algemene beginselen van behoorlijk bestuur waaronder in het bijzonder de zorgvuldigheidsplicht en de materiële motiveringsplicht.

Naar het oordeel van de verzoekende partijen kan het stedenbouwkundig attest waarop de tussenkomende partij zich beroept, hooguit de waarde hebben van een advies en is het alleszins niet bindend voor de verwerende partij. Zij wijzen in dat verband in het bijzonder op het gegeven dat van de inhoud van het attest kan worden afgeweken in functie van de voor het eerst naar aanleiding van het openbaar onderzoek, met betrekking tot de later ingediende aanvraag,

geformuleerde bezwaren. Zij wijzen in dat verband op hun bezwaarschrift en de daarin gehekkelde zichthinder en aantasting van de open ruimte. De verzoekende partijen menen dat het stedenbouwkundig attest geen concrete beoordeling bevat van die bezwaren en in tegendeel onder punt 2.4 'Goede ruimtelijke ordening en inpasbaarheid' stelt dat de voorliggende aanvraag het open ruimtegebied versnipperd en de tussenkomende partij onvoldoende aantoonde dat een uitbreiding van het bedrijf op de huidige locatie niet mogelijk is. Zij stellen dat die vaststellingen nog steeds opgaan en pas nu op basis van de aanvraag een concretere beoordeling, rekening houdend met de geformuleerde bezwaren, mogelijk was. In dat verband is er volgens hen sprake van een voldoende nieuw element in de zin van artikel 5.3.1, §2 VCRO waardoor de esthetische toets als verscherpt criterium van een goede ruimtelijke ordening opnieuw en concreet beoordeeld moest worden door de verwerende partij.

De verzoekende partijen bekritisieren vervolgens de wettigheid van de bestreden beslissing in zover de daarin, in navolging van een voorwaarde uit het stedenbouwkundig attest daartoe, toegevoegde en uitgebreidere project MER-screening, met een loutere stijlclausule wordt beoordeeld. In het licht van hun bezwaren en de duidelijke voorwaarde opgenomen in het stedenbouwkundig attest kan volgens de verzoekende partijen die motivering allerminst volstaan. In de mate de verwerende partij stelt dat zijzelf gebonden is door het stedenbouwkundig attest en zij geen verdere motivering ontwikkelt voor haar beslissing, zijn de verzoekende partijen van oordeel dat ook de motiveringsplicht wordt geschonden.

2.

De verwerende partij verwijst voor wat haar antwoord op dit tweede middel betreft naar haar verweer ten aanzien van het tweede onderdeel van het eerste middel. Zij stelt dat de verzoekende partijen in gebreke blijven om enig concreet punt aan te wijzen dat, tot voorbij de verwijzing naar het stedenbouwkundig attest, niet beoordeeld werd.

3.

In haar schriftelijke uiteenzetting wijst de tussenkomende partij er op dat de verwerende partij als orgaan van actief bestuur gehouden was door de bevindingen in het positieve stedenbouwkundige attest behalve in de in artikel 5.3.1, §2 VCRO vermelde gevallen. Zij meent dat de verwerende partij, verwijzend naar het standpunt in dat verband van het college van burgemeester en schepenen van de stad Dendermonde, terecht heeft vastgesteld en gemotiveerd dat er geen grond was om af te wijken van de in het stedenbouwkundig attest opgenomen vaststellingen. Zij wijst er in dat verband op dat de verzoekende partijen tijdens het openbaar onderzoek geen bezwaar geuit hebben met betrekking tot het beschermen van de open ruimte. Het bezwaar inzake zichthinder werd volgens de tussenkomende partij afdoende weerlegd door de verwerende partij. Zij meent dat niet aangetoond wordt dat de overwegingen van de verwerende partij foutief zijn dan wel dat niet voldaan zou zijn aan de voorwaarden opgenomen in het stedenbouwkundig attest. Voor wat betreft de wettigheidskritiek met betrekking tot de project-m.e.r.-screeningsnota stelt de tussenkomende partij dat niet toegelicht wordt in welke zin de nota onvolledig zou zijn dan wel welke milieueffecten onbesproken zouden zijn gebleven.

4.

In hun wederantwoordnota voegen de verzoekende partijen niets wezenlijks toe aan hun tweede middel, zoals uiteengezet in hun inleidend verzochtschrift.

5.

In haar laatste schriftelijke uiteenzetting volhardt de tussenkomende partij in haar eerder ontwikkelde uiteenzetting.

Beoordeling door de Raad

1.

Met hun tweede middel bekritisieren de verzoekende partijen in essentie de wettigheid van de bestreden beslissing in het licht van de daarin opgenomen overwegingen waaruit blijkt dat de verwerende partij zich gebonden acht door de bevindingen van dat attest.

2.

Artikel 5.3.1. VCRO luidt:

“§ 1. Het stedenbouwkundig attest geeft op basis van een plan aan of een overwogen project in redelijkheid de toets aan de stedenbouwkundige voorschriften, de eventuele verkavelingsvoorschriften en een goede ruimtelijke ordening zal kunnen doorstaan. Het wordt afgeleverd door het college van burgemeester en schepenen of, in de gevallen, vermeld in artikel 4.7.1, § 1, 2°, door de Vlaamse Regering of de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar.

Het stedenbouwkundig attest kan niet leiden tot de vrijstelling van een vergunningsaanvraag.

§ 2. De bevindingen van het stedenbouwkundig attest kunnen bij het beslissende onderzoek over een aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning of een verkavelingsvergunning niet worden gewijzigd of tegengesproken, voor zover :

1° in de periode van gelding van het stedenbouwkundig attest geen sprake is van substantiële wijzigingen aan het betrokken terrein of wijzigingen van de stedenbouwkundige voorschriften of de eventuele verkavelingsvoorschriften;

2° de verplicht in te winnen adviezen of de tijdens het eventuele openbaar onderzoek geformuleerde bezwaren en opmerkingen geen feiten of overwegingen aan het licht brengen waarmee bij de opmaak van het stedenbouwkundig attest geen rekening werd gehouden;

3° het stedenbouwkundig attest niet is aangetast door manifeste materiële fouten.

§ 3. Het stedenbouwkundig attest blijft geldig gedurende twee jaar vanaf het ogenblik van de uitreiking ervan.

§ 4. De Vlaamse Regering kan nadere formele en procedurele regelen bepalen voor de toepassing van dit artikel.”

Artikel 5.3.1. VCRO bepaalt onder welke voorwaarden een vergunningverlenend bestuur gebonden is aan de vaststellingen opgenomen in een nog geldig stedenbouwkundig attest.

De Raad dient vast te stellen dat het stedenbouwkundig attest in kwestie, hoewel formeel gunstig, onder meer onder ‘3. Conclusie’ de volgende voor de aanvraag ongunstige motieven bevat:

“ ...

Overwegende dat een nieuwe inplanting vanuit het inhoudelijk-landbouwkundige aspect onwenselijk is;

(...)

Overwegende dat het huidige landbouwbedrijf zich naast andere bestaande bedrijven bevindt;

Overwegende dat vanuit stedenbouwkundig oogpunt een clustering van de bedrijven dient te worden vooropgesteld en bijgevolg een uitbreiding op de bestaande locatie de voorkeur geniet;

Overwegende dat de aanvrager onvoldoende heeft aangetoond dat een uitbreiding van het bedrijf op de huidige locatie niet mogelijk is;

Overwegende dat de projectzone gelegen is in een landschappelijk waardevol gebied;

Overwegende dat de aanvraag onderworpen is aan een esthetisch criterium;

Overwegende dat de projectzone gelegen is in een open ruimtegebied;

Overwegende dat de open ruimtegebieden maximaal dienen te worden beschermd;

Overwegende dat de voorliggende aanvraag het open ruimtegebied versnipperd;

...”

Niettegenstaande het formeel gunstig karakter van het stedenbouwkundig attest dient de Raad vast te stellen dat de bestreden beslissing, in tegenstelling tot wat de verzoekende partijen lijken voor te houden, wel degelijk een zelfstandig onderzoek omvat voor wat betreft de bestemmingsconformiteit van het aangevraagde en de inpasbaarheid daarvan in het licht van een goede ruimtelijke ordening. De Raad kan in dat verband verwijzen naar de hoger geciteerde bestreden beslissing en dan meer bepaald “2.3. De juridische aspecten” en “2.4 De goede ruimtelijke ordening”, en in het bijzonder de respectievelijke motivering volgend op de bewoordingen “*Ten overvloede...*” en “*Daarnaast...*”. De wettigheidskritiek als zou de verwerende partij ten onrechte vasthouden aan het formeel gunstig karakter van het stedenbouwkundig attest en zich niet van haar taken als vergunningverlenend bestuur kwijten, kan in die gegeven omstandigheden niet tot de onwettigheid van de bestreden beslissing doen besluiten.

In zover dit middel vervolgens meer inhoudelijk gericht is tegen de esthetische toetsing, onder meer in relatie tot de inhoud van het stedenbouwkundig attest, alsook de beoordeling van de MER-screeningsnota en de motivering in de bestreden beslissing in dat verband, verwijst de Raad naar de beoordeling van respectievelijk het vierde en derde middel enerzijds en de beoordeling van het vijfde middel anderzijds.

Het middel is in de aangegeven mate ongegrond.

C. Vierde en derde middel

Standpunt van de partijen

1.

1.1

In een vierde middel roepen de verzoekende partijen de schending in van artikel 15 van het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en de gewestplannen (hierna: Inrichtingsbesluit), gekoppeld aan de schending van de artikelen 2 en 3 van de Motiveringswet en van een aantal algemene beginselen

van behoorlijk bestuur, waaronder in het bijzonder de materiële motiveringsplicht, het redelijkheids-, vertrouwens- en rechtszekerheidsbeginsel.

De verzoekende partijen betwisten met dit vierde middel in essentie de overeenstemming van het aangevraagde met de gewestplanvoorschriften.

In een eerste onderdeel stellen zij dat de inplanting van een economisch niet leefbaar bedrijf niet kan worden aanvaard in het licht van de bestemming als (landschappelijk waardevol) agrarisch gebied. Zij verwijzen in dat verband onder meer naar de inhoud van het advies van het departement Landbouw en Visserij en stellen dat het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar op dat punt gelijkluidend is. De verwijzing naar een summier en nietszeggend advies van de stedelijke landbouwwaad volstaat volgens hen niet om van dat alles af te wijken. In het verlengde van hun kritiek met betrekking tot het leefbaar karakter van de landbouwwuitbating wijzen de verzoekende partijen er op dat de tussenkommende partij als pachter een bestaand landbouwbedrijf exploiteert. Zij stellen dat de tussenkommende partij, overeenkomstig de pachtwetgeving, beschikt over de mogelijkheid om gebouwen op te richten op die site.

In een tweede onderdeel stellen de verzoekende partijen dat het aangevraagde duidelijk niet bestaanbaar is met de bestemming en niet verenigbaar is met de onmiddellijke omgeving. Zij verwijzen in dat verband naar het gelijkluidende standpunt van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar. De verzoekende partijen stellen in het verlengde daarvan dat de verwerende partij niet afdoende motiveert waarom zij afwijkt van de beoordeling door de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar. Zij verwijzen in dat verband naar hun uiteenzetting onder het derde middel. Uit dat alles blijkt volgens hen dat het beoogde niet vergunbaar is omwille van de onaanvaardbare aantasting van de open ruimte wat resulteert in een schending van de goede ruimtelijke ordening.

1.2

In een derde middel roepen de verzoekende partijen de schending in van artikel 4.3.1. VCRO, van de artikelen 2 en 3 van de Motiveringswet en van een aantal algemene beginselen van behoorlijk bestuur waaronder in het bijzonder het vertrouwensbeginsel, het rechtszekerheidsbeginsel en de materiële motiveringsplicht.

Met dit derde middel bekritiseren de verzoekende partijen in essentie de wettigheid van de bestreden beslissing op basis van de daarin opgenomen toetsing aan een goede ruimtelijke ordening.

Het gegeven dat de veestal visueel niet geïsoleerd zal staan in het landschap, een groene omkadering voorzien wordt en er verder in de straat nog een agrarisch bedrijf is met een industrieel uitzicht, betekent volgens hen helemaal niet dat de schoonheidswaarde van het landschap niet wordt aangetast. Zij staven hun standpunt door te verwijzen naar rechtspraak met betrekking tot het voorzien van een groenscherm in relatie tot de schoonheidswaarde van het agrarisch gebied. Zij betwisten verder ook dat het aangevraagde het zicht op het agrarisch bedrijf 'De Rouck en zonen' zal beperken aangezien dat bedrijf zelf niet storend is in het landschap, gelet op de inplanting grotendeels in de reeds bebouwde zone. De verzoekende partijen duiden dat dit bedrijf zich slechts in beperkte mate achter het woonlint bevindt. Zij lichten toe dat de voorbouwlijn van het aangevraagde zich nog veel dieper zal bevinden dan de achterbouwlijn van het bedrijf 'De Rouck'. Hoe dan ook wordt er volgens hen onvoldoende rekening gehouden met de visuele impact ten aanzien van de verzoekende partijen. In het verlengde daarvan verwijzen

zij naar een eigen simulatie, een daaraan gerelateerde overweging in het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar en een aantal overwegingen uit het stedenbouwkundig attest. Tot slot verwijzen de verzoekende partijen ook naar het advies van het departement Landbouw en Visserij.

2.

2.1

De verwerende partij stipt, voor wat betreft het vierde middel, in de eerste plaats aan dat er geen wettelijke vereiste is die bepaalt dat enkel een leefbaar bedrijf, in de zin van een bedrijf dat uitgebouwd wordt door een landbouwer in hoofdberoep, bestemmingsconform is. De verwerende partij verwijst, onder meer wat die vaststelling betreft, naar de inhoud van de bestreden beslissing. Op grond daarvan meent zij dat zij op een grondige wijze tot haar eindoordeel kwam. Het gegeven dat de tussenkomende partij op een andere plaats kan bouwen is volgens haar irrelevant. Ook de omstandigheid dat de verzoekende partijen het niet eens zijn met de beoordeling door de verwerende partij, heeft volgens haar geen impact op de wettigheid van de bestreden beslissing. Voor het overige verwijst zij naar haar standpunt zoals verwoord als antwoord op het derde middel.

2.2

Onder verwijzing naar de inhoud van de bestreden beslissing wijst de verwerende partij er, specifiek voor wat betreft het derde middel, op dat de provinciale dienst voor landbouw en platteland als gespecialiseerde onafhankelijke overheidsdienst van oordeel was dat de met hen besproken 'ingroening' passend is in het landschap. De verwerende partij stelt te hebben geoordeeld dat de gekozen beplantingsvorm typisch is voor het landschap en dit zodoende versterkt. Zij is van oordeel dat, anders dan in de rechtspraak die de verzoekende partijen aanhalen, in het voorliggende geval niet geprobeerd wordt om een gebouw weg te steken als wel getracht het gebouw te laten opgaan in het landschap door de typische kenmerken daarvan te versterken rondom het gebouw. Zij meent dat haar beoordeling in dat verband redelijk en gefundeerd is op onbetwist correcte feitelijke gegevens.

3.

3.1

In haar schriftelijke uiteenzetting sluit de tussenkomende partij zich in essentie aan bij het antwoord van de verwerende partij op het vierde middel. Zij stelt dat, met het oog op de bestemmingsconformiteit, vereist is dat de aanvraag betrekking heeft op een werkelijke landbouwbedrijvigheid. Op zich is niet vereist dat dit bedrijf leefbaar is vanuit een economisch oogpunt. De aan die vaststellingen tegengestelde overwegingen uit het advies van het departement duurzame landbouwon ontwikkeling zijn naar haar oordeel irrelevant. Zij licht toe dat het fokken van rundvee een agrarische activiteit is, of dit nu in hoofd- of bijberoep gebeurt. Nog volgens de tussenkomende partij, heeft de verwerende partij zich ook een eigen oordeel gevormd over het agrarische karakter van de aanvraag, los van de vaststellingen in dat verband in het stedenbouwkundig attest. Het feit dat de verwerende partij zelf niet is ingegaan op de opmerkingen van het departement landbouw en visserij is in het licht van dat alles volgens de tussenkomende partij irrelevant. Zij acht de in de bestreden beslissing opgenomen motivering voor wat betreft de bestemmingsconformiteit van de aanvraag niet kennelijk onredelijk en meent verder dat de motivering volstaat. In het verlengde van dat alles acht zij ook de opmerkingen met betrekking tot haar inkomen irrelevant en meent zij dat de verzoekende partijen in dat verband een overtollig motief bekritisieren. Verder stelt de tussenkomende partij dat ook het gegeven dat het haar mogelijk zou zijn om als pachter nieuwe constructies op te richten, irrelevant is bij de

beoordeling van het agrarische karakter van de aanvraag. Tot slot stelt zij dat de bestaanbaarheid met de onmiddellijke omgeving geen deel uitmaakt van het esthetische criterium en verwijst zij in ondergeschikte orde naar haar uiteenzetting met betrekking tot het derde middel.

3.2

Uit de motivering in de bestreden beslissing leidt de tussenkomende partij af dat de inpasbaarheid in het licht van een goede ruimtelijke ordening teruggaat op het landschapsbedrijfsplan, de bijhorende versterking van het landschap, het aansluiten bij de cluster van de Rijckelstraat en tot slot ook de betere buffering van een bestaand bedrijf en bijhorende versterking van het landschap. Zij stelt dat het foutief of kennelijk onredelijk karakter van de overwegingen van de verwerende partij niet wordt aangetoond. Voor het overige sluit de tussenkomende partij zich in essentie aan bij het antwoord van de verwerende partij op het derde middel. Zij wijst in het verlengde daarvan nog specifiek met fotomateriaal op het aansluiten bij wat zij omschrijft als de 'cluster Rijckelstraat'. Zij benadrukt tot slot dat een aan de beoordeling van de verwerende partij tegengestelde visie, die beoordeling nog niet onwettig maakt.

4.

In hun wederantwoordnota voegen de verzoekende partijen in essentie niets toe aan hun vierde en derde middel, zoals uiteengezet in hun inleidend verzoekschrift.

5.

In haar laatste schriftelijke uiteenzetting volhardt de tussenkomende partij in haar eerder ontwikkelde uiteenzetting.

Beoordeling door de Raad

1.

Met hun vierde en derde middel betwisten de verzoekende partijen in essentie, respectievelijk, de bestemmingsconformiteit van het aangevraagde dan wel de inpasbaarheid van het aangevraagde in het licht van een goede ruimtelijke ordening. Wat de overeenstemming met de gewestplanvoorschriften betreft, betwisten zij in essentie de verenigbaarheid met het agrarisch gebied in zover de uitbating volgens hen niet economisch leefbaar is enerzijds, en de verenigbaarheid met de nadere aanwijzing als landschappelijk waardevol agrarisch gebied tot beloop van de in dat licht vereiste esthetische toetsing anderzijds. In het verlengde van dat laatste betwisten zij specifiek met hun derde middel de inpasbaarheid in het licht van een goede ruimtelijke ordening gelet op de bestaande als landschappelijk waardevol bestempelde omgeving.

2.

Er wordt niet betwist dat de bouwplaats gelegen is in een landschappelijk waardevol agrarisch gebied zodat dit de toepassing van de artikelen 11.4.1 en 15.4.6.1 van het Inrichtingsbesluit met zich meebrengt.

Artikel 11.4.1 van het Inrichtingsbesluit luidt als volgt:

“De agrarische gebieden zijn bestemd voor de landbouw in de ruime zin. Behoudens bijzondere bepalingen mogen de agrarische gebieden enkel bevatten de voor het bedrijf noodzakelijke gebouwen, de woning van de exploitanten, benevens verblijfsgelegenheid

voor zover deze een integrerend deel van een leefbaar bedrijf uitmaakt, en eveneens para-agrarische bedrijven. (...)"

Artikel 15.4.6. van het Inrichtingsbesluit luidt als volgt:

"De landschappelijke waardevolle gebieden zijn gebieden waarvoor bepaalde beperkingen gelden met het doel het landschap te beschermen of aan landschapsontwikkeling te doen.

In deze gebieden mogen alle handelingen en werken worden uitgevoerd die overeenstemmen met de in grondkleur aangegeven bestemming, voor zover zij de schoonheidswaarde van het landschap niet in gevaar brengen."

Uit het samenlezen van de artikelen 11.4.1 en 15.4.6.1 van het Inrichtingsbesluit volgt dat de toelaatbaarheid van vergunningsplichtige handelingen in landschappelijk waardevolle agrarische gebieden op grond van een tweevoudig criterium moet worden getoetst:

(1) een planologisch, wat veronderstelt dat het vergunningverlenend bestuursorgaan nagaat of het aangevraagde in overeenstemming is met de bestemming agrarisch gebied, en

(2) een esthetisch, wat inhoudt dat - gelet op het feit dat destijds besloten werd om het gebied ook voor de toekomst omwille van zijn karakteristieken de verordenende overdruk 'landschappelijk waardevol' te geven - het aangevraagde in overeenstemming moet kunnen worden gebracht met de eisen ter vrijwaring van het landschap.

3.

Met betrekking tot het zogenaamde planologische criterium stelt de Raad vast dat de verwerende partij, in afwijking van het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar en het advies van het departement landbouw en visserij, tot de verenigbaarheid met de agrarische bestemming besluit.

In tegenstelling tot wat de verzoekende partijen voorhouden, is de motivering voor wat betreft het niet toepasselijk zijn van de vereiste van een leefbaar of volwaardig bedrijf in de zin van een economisch leefbaar bedrijf, wettig.

Zoals blijkt uit artikel 11.4.1 van het Inrichtingsbesluit is de voorwaarde "*een integrerend deel te zijn van een leefbaar bedrijf*" alleen in het enkelvoud gesteld, zodat deze vereiste alleen geldt voor de bouw van de woning van de exploitanten of van de verblijfsgellegenheid, maar niet voor de bouw van voor het bedrijf noodzakelijke gebouwen. De leefbaarheid van het bedrijf is geen determinerend criterium voor de toelaatbaarheid van een agrarisch bedrijfsgebouw in agrarisch gebied.

De verwerende partij overwoog dan ook op wettige wijze als volgt:

"...

Overeenkomstig artikel 11.4.1 van het inrichtingsbesluit mogen agrarische gebieden onder meer "de voor het bedrijf noodzakelijke gebouwen" bevatten.

Het begrip "bedrijf" in dit bestemmingsvoorschrift is gebonden aan de uitvoering en de toepassing van de wetgeving inzake stedenbouw. Die wetgeving is niet gericht op de

organisatie van of het toezicht op de landbouw als economische bedrijvigheid, maar wel op de ordening van het grondgebied en de indeling ervan in gebieden die elk bestemd en dus voorbehouden zijn voor een bepaalde soort van activiteiten zoals bewoning, nijverheid, landbouw enz. Het begrip "bedrijf" kan derhalve niet worden uitgelegd in de zin van "economisch leefbaar bedrijf". Voor de toepassing van art. 11.4.1. van het inrichtingsbesluit moet de overheid die op een bouwaanvraag op grond van deze bepaling beschikt, enkel nagaan of het uit stedenbouwkundig oogpunt om een werkelijk landbouwbedrijf gaat, m.a.w. of in redelijkheid kan worden aangenomen dat de betrokken bouwwerken wel degelijk een landbouwbestemming hebben.

...

De wettigheidskritiek van de verzoekende partijen, in navolging van het op dat punt onjuiste advies van het departement landbouw en visserij en het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar, als zou het landbouwbedrijf niet economisch leefbaar zijn en de vergunning om die reden geweigerd moeten worden, is niet dienstig. Het gegeven dat de aanvrager zijn landbouwactiviteit slechts in bijberoep uitoefent en als gevolg daarvan een beperkter inkomen uit zijn activiteit haalt, heeft immers in principe geen uitstaans met de stedenbouwkundige toetsing die de verwerende partij dient door te voeren. Die elementen kunnen in het voorliggende geval enkel dienstig betrokken worden bij het onderzoek naar het werkelijk oogmerk van de aanvrager en de vraag of het een werkelijk landbouwbedrijf betreft. Tot voor de Raad voeren de verzoekende partijen de onwettigheid van de beoordeling door de verwerende partij met betrekking tot het werkelijk voorwerp van de aanvraag niet aan. Evenmin brengen de verzoekende partijen elementen aan waaruit zou blijken dat het formeel voorwerp van de aanvrager, een nieuwe site voor een bestaande en uit te breiden landbouwuitbating welke hij reeds als bijberoep uitbaat en in die zin verder zal uitbaten, niet met de realiteit strookt. De wettigheid van de bestreden beslissing tot beloop van de toets aan het bestemmingsvoorschrift van het agrarisch gebied blijft overeind.

4.

Hoewel de uitdrukkelijke overdruk als 'landschappelijk waardevol' op zich niet belet dat in het gebied met deze overdruk ontwikkelingen plaatsgrijpen die verenigbaar zijn met de onderliggende bestemming, vereist deze bewuste overdruk wel een bijkomende esthetische toetsing. Met betrekking tot het zogenaamde esthetisch criterium dient de bestreden beslissing de motieven aan te duiden op grond waarvan geoordeeld wordt waarom de aanvraag al dan niet de schoonheidswaarde van het landschap in het gedrang brengt en moet het een formele motivering bevatten betreffende de verenigbaarheid van de constructies met de schoonheidswaarde van het landschappelijk waardevol agrarisch gebied. Deze motieven moeten in feite juist en in rechte pertinent zijn. Ze moeten duidelijk vermeld worden in de bestreden beslissing zelf en moeten op een duidelijke en afdoende wijze weergeven waarom de bevoegde overheid tot haar beslissing is gekomen.

Het komt, gelet op wat voorafgaat, aan de verwerende partij als vergunningverlenend bestuur toe om te beoordelen of een aanvraag die is gelegen in landschappelijk waardevol gebied, kan toegelaten worden in de zin van voormeld artikel 15.4.6.1. De Raad is daarbij enkel bevoegd tot het toetsen van de wettigheid van de bestreden beslissing en kan zijn oordeel niet in de plaats stellen van het oordeel van de verwerende partij. Hij dient in de uitoefening van het hem opgedragen wettigheidstoezicht wel na te gaan of de verwerende partij haar appreciatiebevoegdheid naar behoren heeft uitgeoefend, met name of zij is uitgegaan van de

juiste feitelijke gegevens, of zij deze correct heeft beoordeeld en of zij op grond daarvan in redelijkheid tot haar besluit is kunnen komen.

Om, in het verlengde van wat voorafgaat, te voldoen aan de formele motiveringsplicht is het noodzakelijk, dat de bestreden beslissing duidelijk de motieven aangeeft waarom de aanvraag de landschappelijke kwaliteiten, die mee de schoonheidswaarde van het landschap bepalen, niet in het gedrang brengt. Telkens de verwerende partij in haar beoordeling afwijkt van bepaalde relevante elementen uit het dossier waaronder in het bijzonder adviezen zoals dat van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar, rust op haar een verstrengde motiveringsplicht. Zij zal dan, in reactie tot die elementen, des te nauwkeuriger moeten motiveren welke elementen haar er net toe brengen in andersluidende zin te oordelen.

5.

Met de bestreden beslissing besluit de verwerende partij, in afwijking van het voor de aanvraag ongunstige verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar en niettegenstaande beroepschriften van zowel de verzoekende partijen als de toenmalig leidend ambtenaar van het departement Ruimte Vlaanderen - welke net zoals dat verslag ten dele teruggaan op het niet doorstaan van de esthetische toets -, tot de verenigbaarheid met de overdruk als landschappelijk waardevol. De bestreden beslissing luidt in het bijzonder voor wat betreft de toetsing aan het esthetische criterium als volgt:

“... ”

Ook met betrekking tot de esthetische toets werd aan het stedenbouwkundige attest de voorwaarde verbonden dat:

“2. Bij het aanvraagdossier voor het bekomen van een stedenbouwkundige wordt een nieuw landschapsbedrijfsplan toegevoegd. Dit plan vermeldt maatregelen inzake de integratie van het project langs alle perceelgrenzen.”

Gevolg gevend aan deze voorwaarde liet de aanvrager een nieuw landschapsbedrijfsplan dd. 16.09.2015 opmaken, zulks in samenspraak met de provinciale dienst voor landbouw en platteland.

Dit plan voorziet in de aanplanting van de aanvulling van reeds bestaande knotwilgen gelet op de typische lijnvormige beplantingen in de omgeving. Daarnaast worden lijnvormige elzen aangeplant, welke typerend zijn voor de omgeving.

In de beplanting wordt bijgevolg rekening gehouden met de in de omgeving bestaande toestand en worden aanwezige plantverbanden bijkomend versterkt.

Daarnaast is de inplanting voorzien op het eerste landbouwperceel, dat aansluit bij het bestaande woonlint van de Rijckelstraat dat bestaat uit woningen en agrarische bedrijven. Het aangevraagde is dan ook in de gehele cluster van de Rijckelstraat opgenomen en zal bijgevolg visueel niet geïsoleerd staan in het landschap.

Op korte afstand van het aangevraagde is ook het industriële agrarische bedrijf De Rouck en zonen aanwezig. Dit kent langs de zijde waar het aangevraagde wordt opgericht op beperkte afstand een diepe inplanting in het landschap. Bovendien is deze inplanting weinig visueel gebufferd en hebben de loodsen een industrieel voorkomen. Door de inplanting van het aangevraagde met het

landschapsbeplantingsplan, zal ook het zicht op de industriële constructie verdwijnen en zal er bijgevolg een betere visuele uitstraling en zicht vanuit het landschap op de Rijckelstraat zijn.

De integratie van het bedrijf wordt bijgevolg versterkt, waarbij zowel de bestaande toestand wordt verbeterd door het bijkomend benadrukken van bestaande elementen, welke tevens toelaat de op te richten constructie te laten verdwijnen in het landschap.

Bovendien zal de beplanting ook het zicht vanuit het open landbouwgebied op het bestaande woonlint van de Rijckelstraat met diepe bebouwing van De Rouck verbeteren.

Niet alleen wordt hierdoor de schoonheidswaarde van het landschap gevrijwaard, maar zal de schoonheidswaarde van landschap net worden versterkt.

Ook de esthetische toets wordt doorstaan.

...

In zover de verwerende partij met de bovenstaande motivering toch gedeeltelijk terugkoppelt naar het verleende stedenbouwkundig attest, dient de Raad allereerst vast te stellen dat, hoewel de verwerende partij rekening houdt met het formeel gunstig karakter van dit attest, zij de (overwegend negatieve) inhoudelijke vaststellingen uit dat attest niet bij haar beoordeling betreft.

Uit de bovenstaande geciteerde overwegingen blijkt verder dat de verwerende partij met het oog op het doorstaan van de esthetische toets bijzonder belang hecht aan het zogenaamde 'landschapsbeplantingsplan', zoals opgenomen in het administratief dossier. De Raad dient vast te stellen dat dit 'landschapsbeplantingsplan' een luchtfoto betreft met een indicatieve aanduiding van de inplantingsplaats van het aangevraagde en met in stippellijn en rode vlekken een aanduiding van beoogde beplanting. Het betreffende plan voorziet in essentie in een groenscherm.

Hoewel een groenscherm *in se* niet betekent dat het aangevraagde niet inpasbaar is in het landschap en op die wijze onverenigbaar is met de overdruk als landschappelijke waardevol gebied, komt het aan het vergunningverlenend bestuur toe om te onderzoeken in welke mate dit groenscherm die inpasbaarheid garandeert alsook in welke mate dit groenscherm in zichzelf geen aantasting van de karakteristieken van het landschap oplevert.

De inpasbaarheid in een specifiek landschap kan immers niet herleid worden tot het louter aanplanten van eender welk 'groen'. Van de aanvrager die een principieel mogelijke maar gelet op de doelbewuste overdruk niet evidente (nieuwe) inplanting in landschappelijk waardevol gebied beoogt, dan wel van het vergunningverlenend bestuur dat binnen zijn discretionaire bevoegdheid meent een dergelijke inplanting te kunnen vergunnen, kan en mag verwacht worden hetzij de nodige elementen aan te brengen, hetzij daarover te beschikken om respectievelijk een ruimtelijk gefundeerde beslissing uit te lokken dan wel daartoe te komen. Het is dan ook de taak en de plicht van de aanvrager, in het bijzonder in geval van voor de aanvraag ongunstige adviezen, bezwaarschriften en beroepschriften, om de inpasbaarheid in het landschap met de nodige argumenten en visuele ondersteuning aannemelijk te maken. Bij gebrek daaraan kan het vergunningverlenend bestuur oordelen dat zij over onvoldoende elementen beschikt om een nieuwe inplanting in het landschappelijk waardevol agrarisch gebied te vergunnen.

In het voorliggende geval dient de Raad vast te stellen dat buiten het reeds op het eerste gezicht beperkt ruimtelijk onderbouwd 'landschapsbeplantingsplan' ook de bouwplannen de nodige

elementen, zoals visualisaties, rekening houdend met het beoogde groenscherm, ontberen opdat de Raad binnen zijn wettigheidstoetsing kan nagaan of de verordenende overdruk als landschappelijke waardevol gerespecteerd werd.

De Raad dient dan ook vast te stellen dat onder meer de overwegingen *“Dit plan voorziet in de aanplanting van de aanvulling van reeds bestaande knotwilgen gelet op de typische lijnvormige beplantingen in de omgeving. Daarnaast worden lijnvormige elzen aangeplant, welke typerend zijn voor de omgeving.”* en *“In de beplanting wordt bijgevolg rekening gehouden met dé in de omgeving bestaande toestand en worden aanwezige plantverbanden bijkomend versterkt.”* loutere stijlclausules betreffen in zover geen enkel concreet element aannemelijk maakt wat precies de impact zal zijn van de beoogde bijkomende beplanting en het volstrekt onduidelijk is in welke zin die beplanting en de schaal ervan wel degelijk ‘typisch’ blijft voor het landschap in kwestie. In het verlengde van dat alles dient de Raad ook vast te stellen dat uit de bestreden beslissing en de relevante elementen uit het dossier waarop die beslissing voortbouwt, nergens blijkt in welke zin het beoogde effectief een ‘storend’ zicht op de bestaande landbouwuitbating ‘De Rouck’, grotendeels gelegen in woongebied met landelijk karakter, zal ontnemen.

De overweging *“Daarnaast is de inplanting voorzien op het eerste landbouwperceel, dat aansluit bij het bestaande woonlint van de Rijckelstraat dat bestaat uit woningen en agrarische bedrijven. Het aangevraagde is dan ook in de gehele cluster van de Rijckelstraat opgenomen en zal bijgevolg visueel niet geïsoleerd staan in het landschap.”* kan op zichzelf de bestreden beslissing niet schragen aangezien die wooncluster overwegend gelegen is in woongebied met landelijk karakter. Nog los daarvan moet de Raad vaststellen dat zelfs mocht er sprake zijn van de aanwezigheid van clusters van bedrijfscomplexen of verspreide bebouwing of de aanwezigheid van lijninfrastructuur binnen het landschappelijk waardevol gebied, het nog steeds zo is dat dit weliswaar relevante feitelijke gegevens zijn die op een wettige wijze bij de beoordeling kunnen worden betrokken maar niettemin het gebeurlijk in het verlengde van die feitelijke bestaande toestand reeds aangetaste karakter van de omgeving evident geen grond kan zijn om het landschappelijk waardevolle karakter van het betrokken agrarisch gebied nog verder aan te tasten. Evenmin kan een dergelijke aantasting wettig ingeroepen worden om de verenigbaarheid met de schoonheidswaarde van het landschap te verantwoorden. Het vergunningverlenend bestuursorgaan dat, met het oog op een vergunningsweigering of –verlening, naast het louter feitelijke terugvalt op de in de omgeving bestaande clustering van bedrijfscomplexen of verspreide bebouwing of aanwezigheid van lijninfrastructuur, dient uitdrukkelijk te motiveren in welke zin er in dat verband al dan niet sprake is van een aantasting van het landschap dan wel in welke mate die elementen irrelevant zijn gelet op hun ligging in een ander bestemmingsgebied. De aanwezigheid van reeds bestaande bebouwing in het betrokken landschappelijk waardevol gebied als relevant feitelijk gegeven betekent immers niet automatisch dat de schoonheidswaarde van het landschap niet verder zou moeten beschermd worden. De toets aan het esthetisch criterium blijft onverkort gelden. Een tegengesteld oordeel zou ingaan tegen de essentie van de evenzeer toekomstgerichte overdruk als landschappelijk waardevol gebied.

Vervolgens kunnen ook de overige hierboven geciteerde overwegingen evenmin het doorstaan van het esthetisch criterium wettig ondersteunen aangezien zij als voortvloeisel van wat voorafgaat evenzeer het karakter van loutere stijlclausules hebben.

In de gegeven omstandigheden acht de Raad de bestreden beslissing kennelijk onzorgvuldig en louter en alleen op grond van die vastgestelde kennelijke onzorgvuldigheid, zonder zich in te laten met de opportuniteit van de aanvraag, ook kennelijk onredelijk.

In de mate de verzoekende partijen aanstippen dat het de tussenkomende partij mogelijk is om zijn actuele site uit te breiden, merkt de Raad op dat het hem niet toekomt om daarover een oordeel te vellen maar dat het niettemin aan het vergunningverlenend bestuursorgaan toekomt om dit mee te nemen bij haar inschatting van de opportuniteit van het bijkomend aansnijden van, principieel niet noodzakelijk bouwvrij, landschappelijk waardevol agrarisch gebied.

In zover tot slot in het bijzonder het derde middel de inpasbaarheid in het licht van een goede ruimtelijke ordening hekelt tot voorbij de overlapping tussen die toetsing en het esthetische criterium stelt de Raad vast dat de beoordeling van het middel niet onmiddellijk tot een ruimere vernietiging kan leiden.

De middelen zijn in de aangegeven mate gegrond.

D. Vijfde middel

Standpunt van de partijen

1.

De verzoekende partijen roepen in dit middel de schending in van de Richtlijn 2011/92/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten (hierna: richtlijn 2011/92/EU), van artikel 4.1.4 van het decreet van 5 april 1995 houdende de algemene bepalingen inzake milieubeleid (hierna: DABM), van artikel 16, §1 van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu (hierna: Natuurdecreet), van artikel 7 van het besluit van de Vlaamse regering van 28 mei 2004 betreffende dossiersamenstelling van de aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning (hierna: Besluit Dossiersamenstelling), gekoppeld aan de schending van de artikelen 2 en 3 van de Motiveringswet en de materiële motiveringsplicht, het vertrouwens-, zorgvuldigheids- en redelijkheidsbeginsel als algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

In dit middel houden de verzoekende partijen voor dat de bij de aanvraag gevoegde screeningsnota niet voldoende was om de impact op de natuurwaarden te beoordelen, minstens dat de verwerende partij onvoldoende onderzocht heeft dat wel degelijk alle milieukundige aspecten werden beoordeeld.

Naar het oordeel van de verzoekende partijen is het, gelet op de gehele of gedeeltelijke ligging van de percelen in biologisch waardevol gebied en mogelijks overstromingsgevoelig gebied alsook de ligging nabij een kwetsbaar gebied onder de vorm van agrarisch gebied met ecologisch belang, een biologisch zeer waardevol gebied, VEN-gebieden en tot slot ook de kwalificatie als infiltratiegevoelig, duidelijk dat het aangevraagde aanzienlijke milieueffecten kan veroorzaken. Zij achten de door hen aangehaalde summiere motivering uit de bestreden beslissing voor wat betreft die effecten onvoldoende en menen dat met een loutere verwijzing naar de screeningsnota niet kan worden volstaan. Zij wijzen er op dat in de MER-screening waarnaar verwezen wordt, geen onderzoek gevoerd wordt naar de mogelijke impact op het VEN-gebied. Ook het (zeer) biologisch waardevol gebied ten noorden en westen van het perceel maakt volgens hen dat de verwerende partij een eigen onderzoek moest doorvoeren naar de impact van het beoogde op de aanwezige natuurwaarden. In het verlengde van dat alles achten de verzoekende partijen de opmaak van een milieueffectenrapport noodzakelijk, minstens diende de verwerende partij een eigen beoordeling van die effecten te maken.

2.

De verwerende partij stelt dat de verzoekende partijen zich beperken tot de bewering dat er, gelet op de in de omgeving aanwezige natuurwaarden, wel degelijk aanzienlijke milieueffecten kunnen veroorzaakt worden door de aanvraag. Zij meent echter dat niet concreet aangeduid wordt welke die effecten zijn. In dat licht blijft volgens haar het oordeel dat de MER-screeningsnota en de voortoets inzake natuurwaarden de impact correct inschat, overeind.

3.

In haar schriftelijke uiteenzetting stelt de tussenkomende partij dat de aanvraag vergezeld ging van een project-MER-screeningsnota volgens het beschikbaar gestelde modelformulier met bijlagen. Daarop werden, in weerwil van wat de verzoekende partijen voorhouden, alle relevante gegevens (natura 2000, VEN, IVON, watertoetskaart, ...) wat de omgeving betreft aangeduid, alsook werd een voortoets toegevoegd en een toelichting inzake de hemelwaterverordening met detaillering qua infiltratievoorziening en tot slot ook nog een landschapsbeplantingsplan. Specifiek wat de voortoets betreft, wijst de tussenkomende partij op de daarin vastgestelde afwezigheid van directe en indirecte effecten op habitats in de omgeving. In het licht van dat alles meent de tussenkomende partij dat er redelijkerwijze kon worden aangenomen dat een project-MER geen nieuwe of bijkomende gegevens over aanzienlijke milieueffecten zou bevatten, zodat de opmaak ervan ook niet nodig was. In elk geval tonen de verzoekende partijen volgens haar op geen enkele wijze aan dat er, niettegenstaande door hen aangehaalde elementen in de omgeving, effectief schade zal worden toegebracht aan het milieu. Ter staving van haar stelling verwijst de tussenkomende partij naar rechtspraak van de Raad die in het licht van een aangevoerde schending van de natuurtoets een concrete uiteenzetting vereist inzake de vermijdbare schade als gevolg van een bestreden beslissing. De tussenkomende partij meent dat op grond van de door haar aangehaalde elementen ook een correcte natuurtoets werd doorgevoerd.

4.

In hun wederantwoordnota voegen de verzoekende partijen, ten aanzien van hun inleidende verzoekschrift, nog toe dat geen advies verleend werd door de afdeling Natuur en Bos niettegenstaande een dergelijk advies verplicht is in het kader van een natuurvergunning. Zij citeert daartoe uit een niet nader omschreven website. In elk geval meent zij dat moest onderzocht worden of een natuurvergunning en, dus ook een advies van de afdeling Natuur en Bos vereist waren.

5.

In haar laatste schriftelijke uiteenzetting werpt de tussenkomende partij op dat het door de verzoekende partijen opgeworpen gebrek aan een advies van de afdeling Natuur en Bos een volledig nieuw middel betreft. In ondergeschikte orde stelt zij dat de verzoekende partijen op geen enkel wijze aantonen dat er een natuurvergunningsplichtige ingreep voorhanden is.

Beoordeling door de Raad

1.

Met dit middel bekritisieren de verzoekende partijen in essentie de wettigheid van de bestreden beslissing in het licht van de afwezigheid van een zelfstandig onderzoek naar eventuele milieueffecten en de afwezigheid van een voorafgaand milieueffectenrapport.

De Raad stelt vast dat de verzoekende partijen pas voor het eerst in hun wederantwoordnota opwerpen dat ten onrechte geen advies werd verleend door de afdeling Natuur en Bos en een natuurvergunning vereist was. De verzoekende partijen geven op die manier, in strijd met de rechten van verdediging, een nieuwe wending aan hun vijfde middel. Zij wijzen geen objectieve gronden aan waarom zij er pas met hun wederantwoordnota toe komen die bijkomende wettigheidskritiek te ontwikkelen. Dit middelonderdeel, wat het gebrek aan advies door de afdeling Natuur en Bos wordt dan ook als niet ontvankelijk verworpen.

2.

Het staat vast, en dit wordt door de verzoekende partijen ook niet betwist, dat de aanvraag vergezeld ging van een project MER-screeningsnota, zoals opgenomen in het administratief dossier. Deze screeningsnota volgt het modelformulier zoals beschikbaar gesteld door de overheid.

In die nota wordt melding gemaakt van onder meer de ligging nabij een speciale beschermingszone (SBZ), een gebied in het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN) en een overstromingsgevoelig gebied. Op basis van de daarin besloten motivering wordt gesteld dat er geen aanzienlijke milieueffecten worden verwacht.

Het is ook niet voor betwisting vatbaar dat de aanvraag vergezeld ging van een voortoets in het kader van het vraagstuk rond de noodzaak tot een passende beoordeling gelet op de ligging nabij een natura 2000 gebied.

3.

De verzoekende partijen werpen in essentie op dat het, gelet op de gehele of gedeeltelijke ligging van de percelen in biologisch waardevol gebied en mogelijks overstromingsgevoelig gebied, alsook de ligging nabij een kwetsbaar gebied onder de vorm van agrarisch gebied met ecologisch belang, een biologisch zeer waardevol gebied, VEN-gebieden en tot slot ook de kwalificatie als infiltratiegevoelig, volgens hen duidelijk is dat het beoogde aanzienlijke milieueffecten kan veroorzaken. Zij concretiseren deze stelling niet nader en stellen in het verlengde daarvan enkel dat de in de bestreden beslissing opgenomen motivering niet afdoende is en een eigen onderzoek door de verwerende partij naar de milieueffecten noodzakelijk was.

4.

De Raad kan niet anders dan vaststellen dat de verzoekende partijen in het licht van de door hen opgeworpen schendingen falen in hun stelplicht. De verzoekende partijen maken niet in het minst aannemelijk dat er effectief sprake zou zijn van aanzienlijke milieueffecten, gelet op de door hen aangehaalde elementen welke op basis van de bij de aanvraag gevoegde voortoets en het MER-screeningsformulier afdoende gekend waren bij de verwerende partij. Zij formuleren ook geen kritiek ten aanzien van de in de MER-screeningsnota opgenomen motivering ter verantwoording waarom geen aanzienlijke milieueffecten verwacht worden. Tegenover het in de bestreden beslissing weliswaar summier gemotiveerde oordeel dat er geen aanzienlijke milieueffecten te

verwachten zijn, gelet op de inhoud van de MER-screeningsnota, plaatsen zij louter hun tegengestelde visie zonder enige staving. In het licht van een dergelijke kritiek blijft de wettigheid van de bestreden beslissing overeind.

Het middel wordt verworpen.

E. Zesde middel

Standpunt van de partijen

1.

In hun zesde en laatste middel roepen de verzoekende partijen de schending in van artikel 5.28.2.2 van het besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne (hierna: VLAREM II), gekoppeld aan de schending van de artikelen 2 en 3 van de Motiveringswet en de materiële motiveringsplicht en het zorgvuldigheidsbeginsel als algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Met dit middel voeren de verzoekende partijen aan dat de beoogde mestvaalt niet op de voorschreven afstand voorzien wordt.

Zij wijzen er op dat de voorziene mestvaalt op minder dan 100 meter afstand ligt van het woongebied met landelijk karakter waar zij wonen. De uitzondering, zoals vermeld in artikel 5.28.2.2 VLAREM II en gekoppeld aan rubriek 9.4, geldt volgens hen voor de opslag van mest in de stal, *‘de zogenaamde niet-vergunningsplichtige mest in boxen’*. In het verlengde van die vaststelling achten zij, bij gebrek aan enige motivering in het licht van die toepasselijke bepaling, ook de motiveringsplicht geschonden. Ook menen zij dat het zorgvuldigheidsbeginsel geschonden is in zover de bestreden beslissing ook niet getuigt van een zorgvuldig onderzoek ter zake.

2.

De verwerende partij wijst in de eerste plaats op de inhoud van artikel 5.28.2.1 VLAREM II. Zij stelt dat de daarin vermelde subrubriek 9.4 handelt over houderijen van grote zoogdieren zodat de afstandsregel van artikel 5.28.2.2 VLAREM II geen toepassing vindt. Er is immers sprake van een mestopslag ‘gehecht’ aan een dergelijke houderij van grote zoogdieren. ‘gehecht aan een exploitatie’ kan in dat verband niet anders begrepen worden dan als ‘deel uitmakend van dergelijke exploitatie’, aldus de verwerende partij.

3.

In haar schriftelijke uiteenzetting werpt de tussenkomende partij ten aanzien van het zesde middel in eerste instantie een gebrek aan belang op. Zij stoelt dit gebrek aan belang bij het middel op de inmiddels definitief verleende milieuvergunning en het gegeven dat het zesde middel een loutere herbeoordeling van milieutechnische aspecten beoogt. Vervolgens stipt de tussenkomende partij aan dat een rechtstreekse toetsing aan het VLAREM niet verwacht mag worden van de verwerende partij.

In ondergeschikte orde meent de tussenkomende partij tot slot dat de verzoekende partijen uitgaan van een verkeerde lezing van artikel 5.28.2.1 VLAREM II. Op dat punt sluit de tussenkomende partij zich in essentie aan bij het betoog van de verwerende partij. Zij werpt nog bijkomend op dat de daarin vermelde afstandsregel in elk geval geen toepassing vindt ten aanzien van het woongebied met landelijk karakter maar enkel ten aanzien van het ‘gewone’ woongebied.

4.

In hun wederantwoordnota voegen de verzoekende partijen niets toe aan hun zesde middel zoals uiteengezet in hun inleidend verzoekschrift.

5.

In haar laatste schriftelijke uiteenzetting volhardt de tussenkomende partij in haar eerder ontwikkelde uiteenzetting.

Beoordeling door de Raad

1.

Met hun zesde en laatste middel betwisten de verzoekende partijen de wettigheid van de bestreden beslissing in het licht van de afstand tussen de mestvaalt en het woongebied met landelijk karakter waar zij wonen.

2.

Artikel 5.28.2.1 VLAREM II, 'toepassingsgebied' luidde op datum van de bestreden beslissing als volgt:

“ ...

§1.

De bepalingen van deze afdeling zijn van toepassing op de inrichtingen bedoeld in de subrubriek 28.2 van de indelingslijst met uitzondering van de opslagplaatsen van dierlijke mest die zijn gehecht aan een inrichting als bedoeld in de subrubrieken 9.3, 9.4, 9.5, 9.6, 9.7 en 9.8 van de indelingslijst.

§2.

De niet voor menselijke consumptie bestemde dierlijke bijproducten en afgeleide producten worden als categorie 1-, categorie 2- of categorie 3-materiaal behandeld, verzameld en afgevoerd overeenkomstig de voorschriften, vermeld in de verordening dierlijke bijproducten en haar uitvoerende verordening ...” (eigen accentuering)

De mestvaalt waarvan sprake valt onder 'Rubriek 28.2. Opslagplaats van dierlijke mest' van de indelingslijst, op het ogenblik van de bestreden beslissing opgenomen in bijlage 1 bij het besluit van de Vlaamse regering van 6 februari 1991 houdende vaststelling van het Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning (hierna: VLAREM I). De mestvaalt in kwestie is evenwel gehecht aan een inrichting als bedoeld in subrubriek 9.4, de met de bestreden beslissing vergunde landbouwwitbating omvat immers een stal voor grote zoogdieren, meer bepaald runderen.

De bepalingen van afdeling 5.28.2. 'Dierlijke mest' van het VLAREM II, waaronder de in artikel 5.28.2.2 van die afdeling opgenomen 'Verbods- en afstandsregels' vinden, gelet op de duidelijke bewoordingen van artikel 5.28.2.1 van die afdeling in het voorliggende geval geen toepassing.

3.

In de mate dat de verzoekende partijen, in weerwil van wat voorafgaat, voorhouden dat de in artikel 5.28.2.1 VLAREM II ingebouwde uitzondering op de toepassing van rubriek 28.2. enkel geldt voor de opslag van mest in de stal, “*de zogenaamde niet-vergunningsplichtige mest in boxen*”, gaan zij zonder enige nadere duiding omtrent die toevoeging voorbij aan de letterlijke bewoordingen van de hoger geciteerde bepaling.

De verzoekende partijen houden er een verkeerde lezing op na van de reikwijdte van de afdeling 5.28.2 VLAREM II met inbegrip van de daaronder opgenomen afstandsregels. Het gegeven dat zij die verkeerde lezing als uitgangspunt ontwikkelen maakt dat de overige in het zesde middel aangehaalde bepalingen en beginselen evenmin geschonden zijn. Van een zorgvuldig handelend bestuur kan niet verwacht worden dat het zonder enige vraag daartoe motiveert waarom bepaalde regelgeving niet van toepassing is op de aanvraag.

Het middel wordt verworpen.

BESLISSING VAN DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. Het verzoek tot tussenkomst van de heer Dirk BLINDEMAN is ontvankelijk.
2. De vordering van de tweede en derde verzoekende partij wordt verworpen.
3. De Raad vernietigt de beslissing van de verwerende partij van 20 oktober 2016, waarbij aan de tussenkomende partij de stedenbouwkundige vergunning wordt verleend voor het bouwen van een rundveestal met een overdekte mestvaalt en het regulariseren van grachtoverwelvingen op een perceel gelegen te 9200 Dendermonde (Appels), Rijckelstraat en met als kadastrale omschrijving tweede afdeling, sectie A, nummers 212, 214g en 214f.
4. De Raad beveelt de verwerende partij een nieuwe beslissing te nemen over het administratief beroep van de eerste, vierde en vijfde verzoekende partij en dit binnen een termijn van 4 maanden te rekenen vanaf de dag na de dag van de betekening van dit arrest.
5. De Raad legt de kosten van het beroep, bepaald op 825 euro, ten laste van de verwerende partij.
6. De Raad legt de kosten van de tussenkomst, bepaald op 100 euro, ten laste van de tussenkomende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel in openbare zitting van 19 juni 2018 door de tweede kamer.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de tweede kamer,

Bart VOETS

Hilde LIEVENS